

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

ASIA

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukainen ympäristölupa kiviaineksen murskaukselle sekä pala-asfaltin käsittelytoiminnalle, Lapinlahti.

Käsitellään maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaisesti samalla päätöksellä.

LUVAN HAKIJA

Loimaan Kivi Oy

Palininkatu 2

32201 Loimaa

Y-tunnus 2450486-0

Yhteyshenkilö: Mikko Paljakka, puh: 040 746 9370,
mikko.paljakka@loimaankivi.fi

MAANOMISTAJA

Tornator Oyj

Hallinnoija Loimaan Kivi Oy vuokrasopimuksella.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Haetaan uutta lupaa maa-aineksen ottoon ja murskaukseen Kallisenmäen kallioalueella. Hakemuksen mukainen toiminta sijaitsee Lapinlahden kunnan Ollikkala kylässä Heinämäki (402-412-40-35) nimisellä tilalla.

Ottoalueen sijaintikoordinaatit (ETRS-TM35 FIN): 534511,814 itä ja 7039121,000 pohjoinen.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1, taulukon 2, kohtien 7 c) ja 7 e) mukaan kivenlouhimo ja murskaamo, joiden toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, edellyttävät ympäristöluvan.

Ympäristönsuojeluasetuksen (Vna 713/2014) 2 §:n 1 momentin kohtien 6 a) ja 6 b) mukaisesti edellä mainittujen toimintojen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Kallisenmäen kallioalueella ei ole voimassa yleiskaavaa tai asemakaavaa, eikä siellä myöskään ole Pohjois-Savon maakuntakaavan 2030 mukaisia kaavavarauksia.

OTTAMISALUEESEEN KOHDISTUVAT AIKAISEMMAT LUVAT

Heinämäki RN:o 40:35

Lapinlahden ympäristölautakunta 21.8.2020 § 40 maa-aineslupa. Lupa päättynyt 30.9.2021. Vuoden 2021 loppuun mennessä kyseisen luvan kokonaisottomäärästä (500 k-m³) on louhittu 500 k-m³.

LAITOKSEN SIJAINNINPAIKKA JA SEN YMPÄRISTÖ

Kallisenmäen kallioalue sijaitsee Lapinlahdella reilun 20 kilometrin etäisyydellä Lapinlahden keskustasta koilliseen Ollikkalan kylässä, kiinteistöillä Heinämäki (402—412—40—35). Ottoalueelle liikennöidään alueen eteläpuolella olevasta Rokuantiestä erkanevan metsätieyhteyden kautta.

Alue on kallioalue, jossa on ollut toimintaa koeoton muodossa yhden vuoden ajan. Muutoin ympäristö on metsätalousvaltaista haja-asutusaluetta. Ottamisalue ei sijoitu tärkeälle pohjavesialueelle.

Lähin vesistö on Särkilampi, joka sijaitsee lähimmillään noin 900 m etäisyydellä louhinta-alueen reunasta.

Alueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelu- tai Natura-alueita, tai muita arvokkaita luontokohteita.

Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat ympärivuotisia asuntoja. Ne sijaitsevat karttatarkastelun perusteella ottoalueen eteläpuolella noin 970 metrin etäisyydellä (Kinnula, 402-412-40-8) ja noin 1270 metrin etäisyydellä (Rokua, 402-412-40- 9). Lisäksi noin 600 metrin etäisyydellä sijaitsee Tornator Oyj:n mailla oleva metsästysmaja.

LAITOKSEN TOIMINTA

Yleistä

Maa-aines- ja ympäristölupaa haetaan 10 vuodeksi. Alueella on päättyneitä maa-ainestenottolupia, jonka aikana alueelta otetun maa-aineksen määrä on 500 m³kr

Maa-ainesten otto

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

Lupaa haetaan kalliokiviaineksen ottoon Kallisenmäen kallioalueella. Ottolupaa haetaan 6,1 ha alueelle ja kokonaisottomäärälle 300 000 m³ktr. Vuosittaiseksi ottomääräksi arvioidaan 30 000 m³ktr. Louhittava kiviaines on mustaa gabroa, jota on tarkoitus hyödyntää muistokivi- ja rakennusteollisuudessa. Ottomäärä voi vaihdella vuosittain kulloisenkin kysynnän mukaan. Suunniteltu alin ottotaso on +140,00 (N2000).

Nykytilanteessa ottamisalueella on harvaa kalliomännikköä kallioalueella ja lisäksi mäntyvaltaista sekametsää. Kiviaineksen ottaminen on tarkoitus aloittaa ottoalueen pohjoissivulta edeten kohti etelää. Ensimmäisessä vaiheessa (ensimmäisen 5 vuoden aikana) edetään noin ottoalueen puoleen väliin, ja toisessa vaiheessa (viimeiset 5 vuotta) ottoalueen puolesta välistä eteläreunaan. Ottamisen eteneminen ottoalueen puitteissa voi vaihdella kivilaadun mahdollisten vaihteluiden mukaan. Ottamistoiminnan aikana rintauksesta esille tulevat kelpaamattomat kerrostumat varastoidaan erilliselle sivukivialueelle ottamisalueella. Sivukiveä odotetaan syntyvän ottamistoiminnassa vuosittain noin 27 000 m³ktr.

Kalliorintaukset louhitaan lähes pystysuorasti ja siltä osin, kun avolouhoksen reuna on saavuttanut lopullisen paikkansa, suojataan se kivimuurilla. Väliaikainen avolouhoksen reuna suojataan tarpeen mukaan kiviäidalla tai lippusiimalla. Pintamaakerrokset varastoidaan alueelle maisemointia varten.

Louhinta

Kallisenmäen kallioalueelta otettava kiviaines irrotetaan louhimalla ja paloitellaan määrämittäisiksi- ja muotoisiksi blokeiksi. Alueella haetaan maa-aineslupan lisäksi ympäristönsuojelulain 27 § mukaista ympäristölupaa kalliokiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnalle. Kallion louhinnan vaiheita ovat kallionporaus sekä kiviaineksen irrottaminen räjäyttämällä, kiilaamalla ja vaijerisahausta apuna käyttäen. Kivet käsitellään avolouhoksessa ja siirretään sen jälkeen lohkareiden varastointialueelle. Lisäksi louhoksella suoritetaan sivukiven murskausta tarvittaessa. Sivukiveä varastoidaan ottamisalueeseen kuuluvalla sivukivialueella myöhempää käyttöä varten. Louhintajaksot määräytyvät kiven menekin mukaan, sillä kivimateriaali on markkinoilla uusi. Lähtökohtaisesti yksi louhintajakso kestää noin 2-3 kuukautta kerrallaan, ja maata louhitaan vähintään 200 - 500 m³. Alueen vuosituotannon arvioidaan olevan noin 30 000 m³ktr.

Alueella ei ole toimintaa viikonloppuisin tai arkipyhinä. Poraaminen tehdään arkipäivisin (maanantai-perjantai) klo 7-21 välisenä aikana. Räjäytykset tehdään arkipäivisin (maanantai-perjantai) klo 8-16 välisenä aikana. Rikotus tehdään arkipäivisin (maanantai-perjantai) klo 8-18 välisenä aikana. Murskaaminen tehdään arkipäivisin (maanantai-perjantai) klo 7-22 välillä.

Louhinnassa käytetään seuraavia raaka-aineita hakemuksen mukaan:

Taulukko 1. Louhinnassa käytettävien raaka-aineiden kulutus

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

Raaka-aine	Varastointipaikka	Keskimääräinen kulutus (tn/vuosi)	Maksimikulutus (tn/vuosi)
Kalliokiviaines	Ottamialue	30 000	30 000
Räjähdyksaineet (putkipanos)	Ei varastoida alueella, tuodaan Varpaisjärveltä	3,5	3,5
Työkoneiden polttoöljy	Kaksoisvaippasäiliöt	0,15	0,15
Työkoneiden voiteluöljy	Ei varastoida alueella, tuodaan Varpaisjärveltä	0,005	0,005

Murskaus ja seulonta

Alueella suoritetaan kalliosta louhitun mustan gabron paloittelua ja sivukivenä syntyvän rikotetun kiviaineksen murskausta. Ympäristölupaa haetaan kiven murskaamiseen. Lupaa haetaan 10 vuodeksi kuten maa-aineslupaakin.

Ensimmäiseen murskauskertaan kuluu todennäköisesti useampi vuosi, sillä maanottoalueella ei ole ollut vielä laajaa toimintaa. Kun toiminta on saatu kunnolla käyntiin, on tarkoitus rikottaa kiveä noin 2–3 kertaa vuodessa muutama viikko kerrallaan, ja murskata kerran vuodessa noin 30 000 - 50 000 tonnia kerrallaan. Murskauksen kesto on noin 15–50 vuorokautta. Keskimääräisen vuosituoton arvioidaan olevan noin 30 000 tonnia ja maksimivuosituoton noin 30 000 tonnia. Kaikki murskattava kiviaines otetaan Kallisenmäen kallioalueelta.

Todennäköisin murskausajankohta on talvesta kevääseen. Murskaustyö ajoittuu arkipäiville (maanantai - perjantai) klo 7.00–22.00 väliselle ajalle. Kuormaaminen ja kuljettaminen tehdään maanantaista lauantaihin 6–22 välisenä aikana. Jokaisesta murskauskerrasta ilmoitetaan viikkoa ennen toiminnan aloittamista kunnan ympäristöviranomaiselle.

Murskauksen tulee aina suorittamaan ulkopuolinen urakoitsija, joen tarkka kalusto ei ole tiedossa. Sekä murskauslaitteisto että muut murskaukseen tarvittavat koneet tuodaan alueelle jokaista toimintajaksoa varten erikseen, ja ne viedään pois toimintajakson jälkeen. Murskattava kiviaines siirretään murskauslaitokseen kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla ja murskauksen jälkeen kiviainelajitteet varastoidaan kasoiksi varastoalueelle tai kuljetetaan suoraan käyttökohteeseen. Murskaus suoritetaan liikkuvalla, tela-alustaisella ja polttomoottorikäyttöisellä Lokotrack-tyyppisellä murskauslaitoksella.

Murskausasema sijoitetaan kulloinkin parhaaksi katsottuun kohtaan. Murskausasema sijoitetaan sivukivialueelle tai sen viereen, mahdollisimman hyvin sivukivikasan ja muodostuvien tuotekasojen suojaan.

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

Alueella on erillinen tukitoiminta-alue, joka toimii tankkauspaikkana sekä koneiden säilytyksessä. Tukitoiminta-alueen maarakenteet tiivistetään alueella syntyvällä louhe kivellä ja murskeilla. Murskausaseman eri laitteiden alle tiivistetään suojaus louhe/murskekerroksella. Voiteluaineet sekä öljyt säilytetään merikontissa tarkoituksenmukaisissa astioissa. Öljynvaihdoissa tarvittavat öljyt tuodaan huoltoautolla murska-asemalle ja jäteöljyt kuljetetaan alueelta pois välittömästi öljynvaihdon jälkeen.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

Jätteet säilötään tarkoituksenmukaisissa astioissa, öljyjätteet merikontissa ennen kuljetusta jatkokäsittelypaikkaan.

Taulukko 3. Toiminnassa syntyy hakemuksen mukaan seuraavia jätteitä:

Jäte	Arvioitu määrä (kg/a)	Toimituspaikka
Voiteluöljy	1000	Yhtiön Varpaisjärven toimipiste, ja sieltä Fortum ja L&T jatkokäsittelevät
Öljyjäte	200	Yhtiön Varpaisjärven toimipiste, ja sieltä Fortum ja L&T jatkokäsittelevät
Sekajäte	300	Yhtiön Varpaisjärven toimipiste, ja sieltä Fortum ja L&T jatkokäsittelevät

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelman mukaan toiminnassa muodostuu pintamaata noin 10 m³ktr ja sivukiveä noin 27 000 m³ktr. Maa-ainekset hyödynnetään myöhemmin alueen maisemoinnissa.

Liikennöinti ja liikennejärjestelyt

Ottoalueelle liikennöidään alueen eteläpuolella olevasta Rokuantiestä erkanevan metsätieyhteyden kautta. Lapinlahdelta ajetaan Paisuan suuntaan noin 8 km, jonka jälkeen käännetään oikealle Rokuantielle. Sitä pitkin ajetaan noin 3 km, jonka jälkeen käännetään vasemmalle metsäautotielle, josta on matkaa lupa-alueelle noin 1,5 km. Toiminta-aikana alueelle tulee noin kaksi raskaan liikenteen käyntiä viikossa. Toimintaan liittyvää liikennettä alueella on maanantaista lauantaihin klo 6-22.

PÄÄSTÖT JA NIIDEN EHKÄISEMINEN

Päästöt maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin

Polttoaineet säilytetään 2-vaippaisissa lukittavissa säiliöissä. Polttoainesäiliöt sijoitetaan tukitoiminta-alueelle, joka tiivistetään ja suojataan niin, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien

aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen estetään. Koneiden tankkaaminen suoritetaan tukitoiminta-alueen päällä.

Tukitoiminta-alueen maarakenteet tiivistetään alueella syntyvällä louhekevillä ja murskeilla. Murskausaseman eri laitteiden alle tiivistetään suojaus louhe/murskekerroksella. Voiteluaineet sekä öljyt säilytetään merikontissa tarkoituksenmukaisissa astioissa. Öljynvaihdossa tarvittavat öljyt tuodaan huoltoautolla murska-asemalle ja jäteöljyt kuljetetaan alueelta pois välittömästi öljynvaihdon jälkeen.

Alueelle varataan öljynimeytysmateriaalia.

Alueella tehdään vain pieniä koneiden huoltotoimia ja suuremmat huollot tehdään yhtiön Varpaisjärven toimipisteessä.

Ottotoiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Alin suunniteltu ottotaso +140,00 (N2000).

Alueella ei muodostu jätevesiä ja sinne tuodaan kuivakäymälä. Pintavedet johdetaan ympäristöön kallistusten avulla, eikä lammikoita pääse muodostumaan. Mikäli lammikoitumista alkaa esiintyä, ohjataan vesi painovoiman avulla takaisin luontoon.

Päästöt ilmaan

Maa-ainesalueella pölyä syntyy kiven murskauksessa, lastauksessa ja kuljetuksessa. Pölyn aiheuttamat ympäristöhaitat pyritään minimoimaan porakonekohtaisten imureiden käytöllä.

Maa-ainesalueelle johtava tie on hiekkatie, jonka pölyämistä voidaan tarvittaessa ehkäistä kastelemalla. Mahdollinen pölynsidontaan käytettävä kasteluvesi tuodaan alueelle säiliöautolla.

Hakemuksen mukaan toiminnasta aiheutuvilla polttoprosessiperäisillä päästöillä ei ole oleellisia tai mitattavia vaikutuksia ilman laatuun.

Melu ja värinä

Kallisenmäen alueen kiviainestoiminnassa syntyy melua ja värinää kiviaineksen kallionporaamisesta, räjäytyksistä, rikotuksesta, murskauksessa, seulonnasta, lastauksessa ja kuljetuksessa. Melu- ja värinävaikutuksia ei kuitenkaan hakemuksessa arvioida olevan, sillä ottoalueen lähistöllä ei ole häiriintyviä kohteita.

Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan VnP 993/1992 asetetut ohjearvot eivät ylity, sillä lähimmät häiriintyvät kohteet ovat yli 900 metrin päässä alueelta. Hakemuksen mukaan murskauksen värinä ei aiheuta ympäristöhaittoja samasta syystä.

Liikenne

Ottoalueelle liikennöidään alueen eteläpuolella olevasta Rokuantiestä erkanevan metsätieyhteyden kautta. Lapinlahdelta ajetaan Paisuan suuntaan noin 8 km, jonka jälkeen käännytään oikealle Rokuantielle. Sitä pitkin ajetaan noin 3 km, jonka jälkeen käännytään vasemmalle metsäautotielle, josta on matkaa lupa-alueelle noin 1,5 km. Toiminta-aikana alueelle tulee noin kaksi raskaan liikenteen käyntiä viikossa. Toimintaan liittyvää liikennettä alueella on maanantaista lauantaihin klo 6-22.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) soveltaminen, ympäristön kannalta parhaat käytännöt (BEP) ja energiatehokkuus

Ilmapäästöjen määrää minimoidaan koneiden ja laitteiden säännöllisellä huollolla ja kunnossapidolla. Murskauslaitoksella syntyvää pölyä vähennetään tarvittaessa koteloimalla. Murskauksessa pyritään käyttämään parasta ja uusinta mahdollista tekniikkaa. Tarvekiven porauslaitteissa käytetään pölynkeräimiä.

Meluhaittoja vähennetään ottamalla rakennuskiveä pääosin ottoalueen pohjalta louhimon seinämien suojasta. Louhintarintausten avulla vaimennetaan toiminnassa syntyvää melua. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei ylitä valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisia melun ohjearvoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Hakemuksen mukaan suunnitellulla ottotoiminnalla ei ole vaikutuksia luontoon. Alueella ei ole arvokkaita luontokohteita tai maisema-alueita, joten ottamisen ei arvioida aiheuttavan kauniin maisemakuvan turmeltumista tai sellaista huomattavaa tai laajaa haittaa tai vahinkoa luonnonolosuhteissa, mitä maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitetaan.

Maaperän ja pohjaveden pilaantumista estetään säilyttämällä poltto- ja voiteluaineet sekä muut kemikaalit tiiviillä alustoilla ja niin, että ne eivät pääse maaperään tai pohjaveteen. Ottotoiminnan lähistöllä ei ole vesistöjä.

Kiviaineksen murskaamisessa syntyvä pölyhaittaa ehkäistään mm. murskauslaitoksen ja valmiiden murskekasojen sijoittelun avulla, sekä porakonekohtaisten imurien käytöllä. Pölyviä teitä voidaan myös kastella vedellä.

Hakemuksessa esitetyn arvion mukaan toiminta alueella järjestetään siten, että valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaiset ohjearvot eivät ylity. Tämän takia louhinta- ja murskaustoiminnalla ei ole vaikutuksia ihmisten terveyteen.

Ottoalue sijaitsee noin 970 metrin etäisyydellä pysyvästä asutukselta.

Ottamistoiminnan jälkeen alue maisemoidaan vesialtaaksi sekä osin pintamailla, ja siellä voidaan suorittaa metsitystä metsänhoitoyhdistyksen

ohjeen mukaan luontaisen uudistuksen ulkopuolelle jäävillä laikuilla. Aluetta voidaan käyttää virkistyskäyttöön tai palauttaa se metsätalouskäyttöön.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKASTELU

Toiminnan ja laitteiden tarkkailu ja raportointi

Irrotuksista ja räjäytyksistä tehdään räjäytyssuunnitelmat. Tuotetut tarvekivi ja murskeet kirjataan päivittäin varastokirjanpitoon. Mahdolliset laitteiden huollot merkitään huoltokirjaan.

Käyttötarkkailua suoritetaan laitoksenhoitajan toimesta. Laitoksenhoitaja tarkkailee laitteistojen toimivuutta ja toiminnasta aiheutuvia päästöjä aistinvaraisesti laitoksen toiminnan aikana. Tarvittaessa otetaan näytteitä pohja- ja pintavedestä. Vuosiraportointi tehdään maa-aineslain mukaisesti ja räjäytyksistä pidetään kirjaa. Maa-aineslain mukainen ottomäärä ilmoitetaan NOTTO-rekisteriin.

Päästöjen haittojen ja jätteiden tarkkailu

Päästöjä ei mitata, mutta laitoksenhoitaja tarkkailee päästöjen määrää ja niitä ehkäistään koneiden huollolla. Pölyämistä ja tärinää seurataan aistinvaraisesti ja tarpeen tullen pölyämistä ehkäistään mursketta kastelemalla.

Poikkeukselliset tilanteet ja niihin varautuminen

Ottoalue rajataan lippusiimalla jyrkkien rintausten kohdilta ja pysyville rintausrinjoille rakennetaan kiviaita, jotta alueelle ei joudu sivullisia tahattomasti. Kyseinen maa-ainesalue sijaitsee taajama-asutuksesta syrjässä, minkä vuoksi alueelle ei oleteta kohdistuvan suurta ilkevallan riskiä.

Nykyaikaisiin laitoksiin liittyy hakemuksen mukaan hyvin vähän riskejä. Turvasäännösten noudattaminen ja suojaimien käyttö vähentää henkilövahinkojen syntymistä.

Suurimpia riskitekijöitä ovat öljyvuodot. Niiden torjumiseksi koneiden ja laitteiden säännöllisellä huollolla ja oikealla käytöllä on tärkeä merkitys. Kaksoisvaippaiset polttoainesäiliöt estävät valumat maaperään. Sijoittaminen tiivistetylle alustalle helpottaa vuotojen havaitsemista. Päivittäinen tarkkailu ja säännöllinen huoltaminen ja kunnossapitäminen estävät vahinkojen syntymisen jo ennalta. Turvetta varataan imeytysaineeksi mahdollisten vuotojen varalle. Ensisammutuskalusto on jatkuvasti saatavilla mahdollisten syytymispaikkojen läheisyydessä.

Myös poralaitteiden pölynkeräyslaitteiden toimintaa ja kuntoa tarkkaillaan jatkuvasti. Mahdolliset vaurioitumiset huomataan välittömästi ja korjataan seuraavan tauon yhteydessä.

Alueen maisemointi ja jälkihoitotyöt

Alueen käytön oletetaan jatkuvan maanottokäytössä tämänkin lupakauden jälkeen, joten tarkkaa maisemointisuunnitelmaa ei ole vielä hakemuksen mukaan oleellista toimittaa.

Louhintatoiminnan loputtua louhinnassa ja sivukiven käsittelyssä tarvittavat laitteet ja rakenteet puretaan sekä kuljetetaan pois, kuten myös kaikki toiminnan aikana syntyneet jätteet. Alue siistitään siten, ettei alueelle jää liikkumisen kannalta vaarallisia kohtia ja sortumisvaaraa.

Avolouhoksen annetaan hitaasti täyttyä sadevedellä, ja veden pinnasta yli 2 metriä korkeat louhinta-alueen porrastetun kalliorinteen jyrkät reunat suojataan kivimuurilla. Pääsy sivukivikasalle estetään suurin kivilohkarein.

Osa alueelta kasatuista irtomaista käytetään alueen maisemointiin. Sivukivikasojen verhoilua humuspitoisella vältetään, sillä verhoitu heikentää sivukiven hyötykäyttöä jatkossa. Alueella suoritetaan metsitystä luontaisen uudistuksen ulkopuolelle jääneillä laikuilla paikallisen metsänhoitoyhdistyksen ohjeiden mukaan.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Toiminnanharjoittaja hakee MaL 21 §:n ja YSL 199 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman. Perusteluina esitetään, että toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua tyhjäksi. Myös toiminnan ympäristövaikutukset ovat pieniä ja ottoalue kooltaan pieni, minkä vuoksi palauttavat toimenpiteet ovat mahdollisia.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 28.4.2021

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Kuulutus hakemuksen vireilläolosta on ollut nähtävillä 17.10.-17.11.2022 ja uudelleen 4.4.-5.4.2023 Lapinlahden kunnan kotisivuilla. Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Lapinlahden kunnan nettisivuilla osoitteessa www.lapinlahti.fi. Hakemuksen vireilläolosta on annettu tietoa erikseen kirjeellä naapurikiinteistöjen haltijoille. Lisäksi hakemuksesta on kuulutettu Matti ja -Liisa lehdessä 20.10.2022 sekä 6.4.2023.

Muistutukset

Hakemusta koskien ovat saapuneet seuraavat muistutukset ja mielipiteet 17.10.-17.11.2022:

Muistutus Päällikkään Erä ry:

Pällikkään Erä ry on vastikkeellisesti vuokrannut tilan Heinämäki (402-412-40-35) metsästyskoikeuden kaikelle riistalle Tornator Oy:ltä sekä seuralla on tilalla lähellä lupahakemusalueella metsästysmaja ja saunarakennus.

Hakemuksessa oli esitetty louhosalueen aitaamista 1,5 metriä korkealla luonnonkivistä tehtävällä aidalla. Pällikkään alue on talvella todella runsaslumista seutua, joten kyseinen aita on täysin riittämätön suojaamaan metsästyskoirien ja riistaeläinten pääsyä ja putoamista louhokseen. Alue olisi aidattava vähintään 3 metriä korkealla verkkoaidalla sekä porteilla tiestön osalta.

Metsästysmajan pihassa on rengaskaivo, josta on otettu majan käyttö- ja juomavesi. Louhinta muuttaa alueen pohjavesien virtauksia ja tästä aiheutuu vaara kaivon vedenlaadun huononemista tai vesimäärän vähenemisestä. Kaivossa on riittänyt vesi myös silloin kun pohjavedet ovat yleisesti matalalla.

Hakemuksessa oleva louhemäärä ja sivukiven murskaussäivät alueen rekkaliikennettä huomattavasti nykyisestä. Alueella olevat yksityistiet ja yleinen Paisuantie ovat kapeita ja heikosti raskasta liikennettä kantavia. Lisääntyvä raskasliikenne aiheuttaa vaaraa seuramme jäsenien metsästyskoirille sekä alueella liikkuville jäsenillemme.

Muistutus

Muistutus kallisenmäen kalliokiviaineksen ottamiseen ja muskaustoimintaan. Diaarinumero: 255/2020. Vastustan toiminnan aloittamista. Loimaan kivi suunnittelee kalliokiven ottamista todella laajalta alueelta ja samalla kalliokiven murskaamista paikan päällä. Olen kesäisin työllistännyt itseni marjojen poiminnalla jo yli seitsemän vuoden ajan. Marjojen poiminta- alueeni alkaa tontiltamme ja päättyy helvetin kattilalle saakka. Kyseisellä kallisenmäen alueella minun lisäksi käy poimijoita vuosittain useita ihmisiä! Marjastajia, sienestäjiä. Metsästäjiä, metsästäjien koiria. Retkeilijöitä, niin kuntalaisia kuin kauempaakin matkaavia. Särkilammen kodalla on vuosia pidetty päiväkirjaa. Sieltä näkyy kävijämääriä jo pelkästään Särkilammen kodalla. Pyydän teitä vakavasti miettimään minkä rikkauden kunta menettää näillä laajoilla louhinnoilla ja äänihaitoilla. Voisin väittää että suurinosa lapinlahden kyläläisistä tuntee alueen retkeily-,marjastus- ja sienestymaina. Halutaanko tosiaan omia jylyjä maisemia menettää rahan takia. Rokuanmäen ja kallisenmäen välissä on metsästysmaja, joka on metsästäjien aktiivisessa käytössä. Miten louhinta ja murskaustoiminta vaikuttaa metsästämiseen alueella? Miten koirien turvallisuus taataan metsässä? Entäs kotieläimien käyttäytyminen? Meillä ja usealla naapurilla on kotieläiminä koiria ja kissoja. Eläimet ovat tottuneet maaseudun rauhaan ja hiljaisuuteen. Jatkuva meteli ja räjäyttely stressaavat eläimiä ja aiheuttaa häiriökäyttäytymistä. Olen myös huolissani retkeilijöiden lemmikeistä. Useimmat ihmiset ottavat aina koiransa mukaan kun lähtevät retkeilemään luontoon.? Haluaako enää kukaan

tulla tänne nauttimaan luonnon rauhasta, jos täällä on kauhea rekkaralli, tie huonossa kunnossa, luonto pilalla ja hirveä meteli.

Mitkä ovat korvaukset luonnolle tästä aiheutuvasta menetyksestä?

Tiet täällä ovat osittain todella kapeita ja useita läheltäpiti tilanteita on käynyt raskaan liikenteen liiallisen vauhdin vuoksi. Aamuisin meillä on useassa tieristeyksessä ja tienreunoilla koulukyytiä odottavia pieniä lapsia. Pelottaa ajatella mitä vaaroja kauhea rekkaralli voi aiheuttaa.

Olen huolissani myös useiden lähteiden kohtalosta. Kallion poraamisessa käytetään vettä. Mistä tämä vesi otetaan? Miten Loimaan kivi on suunnitellut poraamisesta aiheutuvan jäteveden ojittamisen ja minne vedet lasketaan? Onko meidän ja naapurien porakaivot vaarassa? Ilman puhdasta vettä ei voi asua täällä kunnallistekniikan ulottumattomissa. Kuka haluaa ostaa talomme jossa ei ole puhdasta vettä ja murskaamo "takapihalla"? Tässä on artikkeli joka tehtiin meidän perheestä kun olimme asettuneet tänne luonnon rauhaan kaupungista: <https://www.savonsanomat.fi/paikalliset/3027591>

Luonnon moninaisuutta pitää vaalia, niitä ei saa ikinä takaisin!

!

Liite 1

Muistutus

Lähialueella asuvana henkilönä vastustan ehdottomasti luvan myöntämistä kalliokiviaineksen ottamiseen ja murskaamiseen Kallisenmäen alueella.

Perustelut: Ottoalue sijaitsee niin lähellä maaselänkangaksen pohjavesi,- sekä luonnonsuojelualuetta, jotka menetetään jos kaivostoiminta sallitaan kyseisellä alueella. Käsittääkseni tuolla alueella olisi puhdasta pohjavettä saatavissa muuallekin jos tarve niin vaatisi. Nämä alueet tulisi näin ollen säilyttää louhinnan ja soranoton suhteen koskemattomina tulevaisuutta sekä jälkipolvien tarpeita varten. Toisin sanoen olisi paikka josta vielä saisi puhdasta vettä. Lisäksi alue on retkeilijöiden ja metsästäjien suosiossa rauhallisuutensa ja lajikirjonrikkauden ansiosta. Olisi sille hulluutta tuhota tätä seutua valtavalla riskillä,saastuttaa pohjavesi ja aiheuttaa meluhaittoja jne..Ei kai nykypäivänä enää tällaista?? Tiestön kunto on myös todella yksi isoimmista huolenaiheista, sillä tiestö on tälläkin hetkellä ylikuormitettu ja huonokuntoinen eikä kestä nykyistäkään liikennettä. Ympäri Ylä-Savoja lähtevät valtavat puutavara- ja sorakuormat ovat jo nyt liikaa alueen tiestölle. Käsitykseni mukaan tästä kallionlouhinnasta ei olisi jäämässä kuntaan kuin rikottu maisema, mahdollisesti pilaantuneet pohjavedet, rikotut tiet, eikä yhtään verotuloja kunnalle. Yhtään uutta työpaikkaa louhinta ei tuo, koska kallion

murskauden ja kuljettamisen hoitaa ulkopuolinen urakoitsia. Vaikka niistä vähän verotuloja tulisikin, ei ne korvaisi lähellekkään sitä mitä menetetään, jos sallitaan tällainen järjettömyys.

Muistutus Rokua-Perukan Tienhoitokunta

Loimaan Kivi Oy on hakenut maa-aineslupaa Kallisenmäen alueelle kiinteistölle Heinämäki (402-412-40-35). Tieyhteydeksi on ilmoitettu Rokuantie. Vuosittain louhittava kivimäärä on hakemuksen mukaan 30000 m³, joka on yli 1000 rekkakuormaa. Rokuantie on rakenteeltaan metsäautotie, jossa raskasta liikennettä joudutaan rajoittamaan jo nykyisellään tien kantavuuden vuoksi. Suunniteltu kiviaineksen siirto, riippuen siitä onko liikennöinti Paisuantien vai Olkimäentien suuntaan on tonnakilometreissä mitattuna 3-8 kertainen nykyiseen tieyksikkömäärään verrattuna. Lisäksi tie on kapea, mutkainen ja mäkinen joten liikenneturvallisuuden kannalta arvioituna suunniteltu liikennemäärä ei ole turvallinen muiden tien käyttäjien kannalta.

Liite 2

Muistutus

Loimaan Kivi Oy hakee maa-aineslupaa kalliokiven ottoon Kallisenmäen kallioalueella. Lähialueen asukkaina haluaisimme tietää

1. Miten Loimaan Kivi Oy aikoo tarkkailla louheen kuljetuksen vaikutuksia teihin? Kuka korjaa tiestöön aiheutuvat vahingot? Jo nyt mm. Paisuantien kunto on heikko, eikä raskaat louhekuljetukset paranna tien kuntoa.
2. Onko tutkittu, miten louhintatyöt ja räjäyttäminen vaikuttavat maaperän pohjavesiin? Alueen asukkaiden talousvesi tulee lähdekaivoista, joten vaadimme tarkat selvitykset siitä, ettei toimet vaikuta vesien virtaukseen ja laatuun!
3. Onko toiminnasta laadittu meluselvitys? Vaadimme lähialueen asukkaina saada nähdä ko. selvityksen.
4. Miten toiminnassa on arvioitu alueen virkistys- ja maisema-arvon aleneminen?

Muistutu

Vastustamme maa-aineslupan myöntämistä kalliokiven ottoon ja murskaukseen Kallisenmäen kallioalueella seuraavin perustein.

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

1. Merkittävä meluhaitta lähialueille

Olemme rakentaneet nykyisen talomme Rokua-Perukan yksityistien varrelle vuonna 2019. Merkittävin syy talon rakennuspaikalle oli alueen tuoma luonnonrauha ja hiljaisuus. Nyt suunnitteilla oleva maa-aineslupa kalliokiven ottoon Kallisenmäen kallioalueella tulee aiheuttamaan alueen asukkaille merkittävää häiriötä ja meluhaittaa. Asumme alle 5 kilometrin päässä kyseisestä alueesta ja koemme, että meluhaitta tulee olemaan merkittävä asuinpaikallamme. Tämä jo itsessään vaikuttaa kielteisesti asuinpaikkamme viihtyvyyteen sekä laskee kiinteistömme arvoa merkittävästi. Lisäksi Rokua-Perukan yksityistien mahdollinen liikennekäyttö aiheuttaa häiriötekijöitä alueen asukkaiden arkeen. Jatkuva raskaan kaluston liikenne tiellä tuo meluhaittaa ja pölysaastetta tien läheisyydessä oleville kiinteistöille.

Ympäristönsuojelulaissa pykälä 150§ ääniympäristön laadun edistäminen todetaan seuraavaa: Kunnan on edistettävä ääniympäristön laadun toteutumista alueellaan ottaen huomioon pykälässä 142§ tarkoitetut ympäristölaatuvaatimukset ja -tavoitteet. Kuinka näitä lakivaatimuksia tullaan tässä tapauksessa noudattamaan kunnan puolesta? Vaadimme Lapinlahden kunnan puolelta laajamittaisen selvityksen, mitä toimenpiteitä tullaan tekemään, jotta välttyttäisiin aiheuttamasta aiheetonta meluhaittaa alueen asukkaille. Selvityksessä tulee olla konkreettisia toimenpiteitä meluhaittojen hallintaan. Näillä tiedoilla näen, että tähän kunta ei pysty, koska jos lupa myönnetään kyseiselle toiminnalle meluhaitat ympäristölle tulevat olemaan merkittäviä.

2. Rokua-Perukan yksityistien käytön vaaratekijät

Rokua-Perukan yksityistien mahdollinen käyttö luvan hakijan toiminnassa on estettävä. Tie on kapea, mutkainen ja mäkinen. Jo normaalissa henkilöautoliikenteessä tiellä on vaaratekijöitä. Tiellä on paljon kevyttä liikennettä ja jalankulkijoita. Lisäksi maatalouskoneiden liikenne, etenkin kesäaikaan on runsasta. Koemme, että luvan hakijan aikomus käyttää tätä yksityistietä omassa toiminnassa toisi suuria vaaratekijöitä muille tienkäyttäjille. Raskaan kaluston jatkuva liikennöinti tiellä rajoittaa merkittävästi tien muiden käyttäjien oikeuksia. Lenkkeily tiellä muuttuu jopa hengenvaaralliseksi. Lisäksi yksityistien käyttö kyseisessä toiminnassa rasittaa tien kuntoa ja rakennetta merkittävästi. Me maan- ja kiinteistönomistajina emme suostu maksamaan tieosuusmaksuissamme luvan hakijan aiheuttamia tuhoja tielle. Kyseinen tie on tarkoitettu sen varrella asuvien ja maata omistavien käyttöön ja koemme, että tätä oikeutta ei kuulu antaa ulkopuoliselle toimijalle. Lisäksi jatkuva runsas raskasliikenne aiheuttaa merkittävää pölyhaittaa tien varrella sijaitseville kiinteistöille.

3. Alueen viihtyvyys ja virkistysmahdollisuudet

Lupaa koskeva alue on yksi kunnan merkittävimmistä virkistysalueista. Alueella on aktiivista kylätoimintaa, jonka ansiosta alueelta löytyy useampia laavuja,

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

jotka ovat tarkoitettu kaikille alueella patikoivien käyttöön. Retkeily- ja ulkoilutoimintaa on ympäri vuoden. Marjastus- ja sienestyskaudella alueen metsät ovat aktiivisessa käytössä. Ihmisiä kiehtoo alueen historia ja jylhät luonnontilassa olevat maisemat. Tämä kaikki menetetään jos kyseessä oleva lupa kalliokiven ottoon ja murskaukseen myönnetään. Alue menettää kaiken arvonsa ja ympäristön kannalta merkittävä kulttuurimaisema pilataan.

Alueen laaja virkistystoiminta ja erilaiset luonnossa liikkumisen mahdollisuudet olivat yksi merkittävimmistä syistä miksi rakensimme talomme Rokua-Perukan yksityistien varrelle. Helvetinkattilan luonnonsuojelualue on meidän perheemme tärkeimpiä ulkoilu- ja marjastuskohteita. Alue on houkutelut vierailijoita kylällemme Etelä-Suomesta asti. Kiinnostus aluetta kohtaan on noussut sen ainutlaatuisen maiseman ja rauhallisuuden kautta. Tämä kiinnostus voi tulevaisuudessa lisätä mahdollisuuksia vapaa-ajan asutuksien rakentamiseen sekä vakituisen asutuksen lisääntymiseen.

Myönnettäessä kalliokiven otto ja murskautoiminta ei tuo alueellemme mitään positiivista. Se ei tuo työpaikkoja alueen asukkaille eikä se lisää alueen viihtyvyyttä ja tunnettavuutta. Lupa mahdollistaa ainoastaan ulkopaikkakuntalaisen yrityksen yksipuolisen hyötymisen kuntamme merkittävistä maaalueista. Toiminta aiheuttaa merkittävää haittaa alueen asukkaille ja tappaa viimeisetkin mahdollisuudet Lapinlahden kunnan haja-asutusalueiden kiinnostavuuden kasvulle. Myöntämällä luvan kyseiselle toiminnalle, Lapinlahden kunta on ilmeisesti valmis kestämään myös mahdolliset muuttotappiot kunnasta, koska tämä asia laittaa vakavasti harkitsemaan muuttoa asukasystävällisempään kuntaan.

Reunan suoja-aitaukset ovat periaatepiirroksessa riittämättömät. Lunta yleensä reilu metri kyseisellä alueella. Vaarana eläinten/ ihmisten tippuminen louhimoon ja hengen menetys. Kun mennään niin syväälle maan alle eikö ole vaarana puhkaista vesi suonta ja pilata porakaivo? Haluan minun veden tutkimisen joka vuosi. Maksaako kunta uuden vesiputken vedon kylältä, jos porakaivo menee pilalle louhoksen takia? Ja käsittääkseni pohjavesien turmelu on melko suuri ympäristörikos! Nämä olisi hyvä selvittää perusteellisesti ennen kuin on paskat housussa. Teitten kunto on nyt jo huonolla kantimilla. Miten käy jos rekka liikenne nousee paljon eikä teille tehdä mitään? Ja tiet osassa kohtaa niin kapeita, että hyvä kun henkilöautot sopii ohittamaan toisensa. Odotellaan vaan jonkin hengen menetystä, kun autot ajavat kolarin.

Riistarikkaalta alueelta häviävät samalla kertaa metsot ja muut metsän eläimet jota kyseisellä alueella on tällä hetkellä nähty runsaasti.

En hyväksy tällaista luonnon tuhoamista ollenkaan!

Mielipide :

Vastustan kalliokiviaineksen ottamista sekä murskaustoimintaa Kallisenmäen kallioalueella. Meidän perhe on jo vuosia käyttänyt kyseisiä alueita luonnossa liikkumiseen niin marjastuksen kuin sienestyksen osalta. Luonto on uskomattoman kaunista siellä ja olisi suorastaan järkytys pilata kyseinen alue kaivostoiminnalla. Kyseisellä alueella on myös kattava laavujen verkosto mitä meidän perhe ja monet muutkin ovat käyttäneet luonnossa liikkumisen ohessa taukopaikkana. Näitä ovat mm. lintusuon, kolmasmäen, särkilammen karhulammen laavut. Lapset myös pyöräilee maastopyörillä kyseisellä alueella olevilla metsäautoteillä ja olen aidosti huolissani heidän turvallisuudesta mikäli liikennemäärät kasvavat kaivostoiminnan johdosta.

Toivon todella että kyseistä aluetta ette pilaa myöntämällä lupaa kaivostoiminnalle. Kaivos vaikuttaisi negatiivisesti niin monen ihmisen elämään tällä alueella.

Mielipide

Kallisenmäelle suunnitteilla olevamurskaamo toiminta on lähellä perheemme virkistys aluetta, Kahdenkilometrin päässä on paikallinen nähtävyys, suojelualue, helvetinkattila upeine maisemineen. Murskaamon toiminnasta aiheutuva melu ei tee luonnossa rentoutumisesta tai alueella liikkumisesta enää mielekästä. Olen myös huolissani louhinta alueella tapahtuvasta raskasliikenteen lisääntyvästä määrästä sekä murskepatjan riittävydestä estää öljy/diesel vuodot maaperään. Luontoarvojen kunnioitta jättämisellä voidaan tehdä peruuttamatonta vahinkoa ympäristölle/ihmisten hyvinvoinnille. Mielestäni kyseinen murskaustoiminta kuuluu kauemmaksi ihmisten / virkistysalueiden läheisyydestä.

Mielipide

Louhinnan aloittaminen on mielestäni kyseenalaista alueella, jossa on koskemattonta luontoa ja monipuolisia mahdollisuuksia virkistystoimintaan, retkeilyyn ja luonnossa liikkumiseen. Louhinnan toteuttaminen alueella jättäisi paikalliseen luontoon ja maisemaan pysyvät jäljet. Kuinka maiseman ennallistaminen toteutetaan mahdollisen louhostoiminnan loppumisen jälkeen? Onko otettu riittävästi huomioon toiminnasta aiheutuvat melu- ja pölyhaitat ympäristöön ja alueen eliöstöön? Entä vaikutukset tiestön kuntoon, lisääkö tämä kunnan kustannuksia jos teitä joudutaan korjaamaan raskasliikenteen jäljiltä? Jos toiminta aloitetaan niin hyötyykö kunta ja kuntalaiset toiminnasta, esim. olisiko yritys mahdollinen työllistäjä? Arvokkaan luonnon säilyttämiseksi louhintatyön aloittamista alueella tulisi harkita

tarkkaan. Alueella olevat Helvetinkattila ja Särkilampi ovat ehdottomasti varjelen arvoisia paikkoja.

Mielipide

Maa-aineslain mukaisen lupahakemuksen kohteena oleva Kallisenmäen kallioalue kuuluu läheisesti myös pohjavesialueisiin kuuluviin alueisiin, jotka kriittisessä vaiheessa palvelevat myös Lapinlahden kuntaa. Näin ollen maailmanpoliittisessa epävarmassa tilanteessa, sekä poikkeusaikoihin yleisesti varautuessa, ei ole syytä vaarantaa kyseisiä pohjavesialueita, huolimatta siitä mitä YVA-arvioinneissa on suunniteltu ja on päätettävän. Tämän lisäksi kyseisen kallioalueen lähellä on yksittäisiä asuinkiinteistöjä tontteineen, jotka kärsivät lisääntyneen raskaan liikenteen (murskeen kuljetus) ja Helvetin Kattilan virkistyskohteen ja uniikin erämaamaiseman häiriinnittyä. Ei voida myöskään poissulkea lisääntyvän melun ja pölyhaittojen vaikutusta asumisviihtyvyyteen ja -terveyteen, kiinteistöjen jälleenmyyntiarvon vähenemiseen sekä yleiseen kiinteistöön ja lähi-ihmisten arkielämän vaarantumiseen ja pidemmällä aikavälillä ajateltuna näiden em. syiden lieveilmiöiden kerrannaisvaikutusten arviointi on vaikeaa.

Tämän lisäksi suhteellisen lähellä olevat Tahkon laskettelu- ja virkistysalueet, Tiilikkajärven kansallispuisto sekä Rokua-Petäyksen alueella olevat lukuisat laavut ja erämaajärvet- ja lammet kokevat aimo kolauksen luontohoukuttelevuusarvossaan, kun tietoon saatetaan maa-aineslupa kalliokiven ottoon. Elämme kuitenkin aikaa, jolloin luonnonkestokykyasiat, ympäristöarvot ja ekoeettinen matkailu on arvossaan. Onko Pohjois-Savon matkailunedistämiskeskuksen arvojen mukaista ylläpitää kalliokivenottoa näinkin lähellä merkittäviä ja tunnettuja virkistyspaikkoja, en usko.

Mitä kalliokivenottolupa tarkoittaisi yksittäiselle lapinlahtelaiselle jo, se tarkoittaa mm. sitä, että tuttuja sienimarjoja, villiyrty- ja metsästysmaiden turmeltuminen kyseiseltä alueelta voi olla hyvin todennäköistä. Pidän myös arveluttavana tapana ilmoittaa kyseisestä kivenottoluvan käsittelyvaiheesta vain kriittisesti lähellä asuvia henkilöitä kiinteistöineen. Kuultuani tapauksesta eräs asianosainen osasi kertoa, että muutaman kilometrin päässä asuvia ei ole asiasta tiedotettu. Hän teki sen itse, koska säädös ilmoittamisesta on luotu siten, että tietyn matkan säteelle on ilmoitettava mahdollisesta kivenottolupahakemuksesta jne. Raskaan kalliokiviaineksen liikuttamiseen tulnaisiin käytettävän Rokuantietä sekä muita sivuteitä, joita jouduttaneen vahvistamaan infraltaan lisäksi. Näillä tienvahvistustoimenpiteillä on luonnollisesti oma ympäristönkuormitus ja -turmelemisvaikutuksensa. Varsinkin Rokuantie palvelee esimerkiksi mm. raskaita maidonkeruuautoja, koska lähialueella sijaitsee maitotiloja. On tehtävä kokonaisvaltainen riskinarviointi raskaankuljetuksen liikenteestä sekä siitä kestäkö kyseisen tien

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

kantokyky tämän kaiken liikennöinnin turvallisuusasiat huomioiden sekä onko vallitsevat tieliikennelain vaatimat turvatoimenpiteet asukkaita ja lapsia varten kunnossa. Tämä ei myöskään ole Lapinlahden retkeily- ja vapaa-ajanjärjestöjen kuten Lapinlahden Ladun ja usean muun yhdistyksen ja seuran toiveiden täyttämistä, koska juuri näille maille on järjestetty ja tehty vuosikymmenet ryhmämatkoja nauttien luonnosta sekä keräten luonnonantimia.

Lainatakseni Pentti Linkolaa ja saattakseni kauhistuttavan ajatuksen Teille päättäjille: "Vihdoin minä lopullisesti ymmärrän, miksi minä omassa maassani, johon olen sidottu, elän pysyvän kauhun vallassa, miksi minulla on tunne kuin minua koko ajan lyötäisiin nyrkillä naamaan. Ei se johdu pelkästään siitä, että metsät on raadeltu ja rannat alennettu markkinahumuun. Ei se johdu asfaltti- ja betonipintojen suunnattomasta määrästä sinänsä eikä autojen miljoonaisesta kimalluksesta katsoi minne hyvänsä. Se johtuu siitä, että tässä maassa kaikki on raakaa, sileää, räikeää, puleerattua, valmista. Kauheinta on se, että tämä maa on järjestyksen kourissa, täällä on kaikki ojennuksessa. Raivaussaha on työkaluista kammottavin. Joka hiekanjyvään on lyöty ihmisen ylimääräinen omistajamerkki. Suomessa ei ole mitään salaperäistä, ei mitään lempeää, ei missään himmeää hehkua."

Hyvät päättäjät ja kyseisen asian käsittelijät, olkoon teillä ymmärrys, järki ja rakkaus lähiluontoanne kohtaan. Säästäkää kyseinen kohde. Te olette saaneet kyseisestä alueesta nauttia ja myöhemmin viedä sinne puolisonne ja lapsennekin, mutta eikö sen pitäisi olla mahdollista myös 17.11.2022 jälkeenkin. Alueella asuu omasta tahdostaan yksittäisissä harvoissa kiinteistöissä henkilöitä perheineen, jotka ovat tehneet itseällisen valinnan halusta asua erämaisessa ympäristössä ja nytkö yksittäinen kivifirma säilyttää ihmisten, kuntalaisten ja lähivirkistysalueiden nauttijoiden mahdollisuuden aidosti nauttia luonnon monimuotoisuudesta. Tehdessänne lopullista päätöstänne toivon teidän ajattelevan, mitä teille kotiseutu, luonto, kokemukset luonnosta ja maisema-arvot merkitsevät.

Mielipide

Mielestäni lupaa Loimaankiven kaivostoiminnalle ei tule myöntää, koska

1. Luonto, ympäristö turmeltu: Luonnon koskemattomuus ja sen rauha järkkyvät, mm. maaperä, vesistö (mm.pohjavedet) vaarassa ja viereisen luonnonsuojelun alueen viihtyvyys alenee huomattavasti (luulen, että siellä ei paljon lintuja eikä muitakaan eläimiä enää näe, kun kaivosmelu ja -pöly valtaa alaa). Marjastus, kalastus ja metsästys kärsivät myös. Helvetinkolulla ja sen läheisyydessä on paljon näihin harrastuksiin alueita, joita monet kuntalaiset myös käyttävät.

2. Kuntalaisten epätasa-arvoinen kohtelu: Mikä on lähialueen asukkaiden ja kiinteistönomistajien oikeusturva, onko sitä? Ihmiset ovat hakeutuneet rauhalliselle alueelle luonnon keskelle asumaan ja nyt tämä "rauha" on todella uhattuna! Jos haluaisi muuttaa pois kaivoksen häiriöiden seurauksena, niin kuka on kiinnostunut ostamaan kaivoksen lähellä olevia kiinteistöjä ja millä hinnalla? Päättäjät toivoisi miettimään/ tutkimaan / tutkituttamaan asiaa, niin kuin itse asuisi alueella. Onko toiminnan vaikutuksia tutkittu ja suunniteltu tarpeeksi? Riittävän monipuolista ja laajaa asiantuntijuutta tulisi käyttää kattavasti ja tiedottamiseen varata aikaa ja näkyvyyttä.

3. Meluhaitat: Räjähdykset, murskaukset kuuluvat pitkälle. Tämän olen huomannut mm. kun olen vierailut lastenlasteni luona, jotka asuvat kaivostoimintaa lähellä, niin on ollut mm. seuraavia haittoja; ihmiset ja eläimet (koirat panikoivat) säikkyvät räjäytyksiä ja muuta "ryminää ja kolinaa" , jota kuuluu päivittäin. Lisäksi raskasta liikennettä ja tiepölyä on paljon. Hiekkaiset ja kapeat tiet ovat myös liikenneturvallisuusriski.

4. Kaivosjätteet: Huolestuttaa mm. se, että mihin ne jätevedet kerätään ja imeytetään, niin etteivät varmasti ajaudu vesistöön ja/tai maaperään?!

5. Kaivostoiminta on suhdanneherkkää ja siinä otetaan isoja riskejä: Onko kaivostoiminnan lopettaminen/epäonnistuminen otettu huomioon? Ja jälkitöiden seuraamukset ympäristölle ja kunnan taloudelle? Ympäristöstä ja luonnosta huolehtimisen tulee aina mennä epävarmojen ja riskialttiiden taloudellisten odotusten ylitse.

Meillä kaikilla on vielä hyvässä muistissa mm. Talvivaaran jättämät jäljet luonnolle, lähiasukkaille, taloudelle, ympäristölle jne. Toivottavasti on otettu oppia

**Hakemusta koskien ovat saapuneet seuraavat muistutukset ja mielipiteet
4.4.-4.5.2022:**

Muistutus

Täydennys aiempaan muistutukseen, liite 3

Muistutus

Päättäjien kannattaisi ottaa huomioon yleisten teitten huono kunto. Tiet ovat jo nyt järkyttävässä kunnossa, saati sitten sellaisen rekkarallin jälkeen mitä louhoksen teon jälkeen olisi luvassa. Luvassa luki ettei niille tehtäisi mitään. Kannattaa käydä ajelemassa paisuantietä niin asia selviää. Aidat pitäisi olla edelleen korkeammat ,ettei monttuun pääsisi putoamaan eläimet. Tai pahimmassa tapauksessa ihmiset.

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

Koelouhinnan jälkeen maastosta löytyi muovijätettä ja tyhjä öljypönttö. Keräsin nämä pois ja vein kierrätykseen. Käsittääkseni tällainen on jo itsessään ympäristö rikos. Voi vaan kuvitella minkälaista jälkeä siellä on, jos toiminta laajenee.

On liian likinäköistä antaa tarvella tällaisella rahan ahneudella kauniin maisemakuvan turmelemista. Tästä ei lapinlahden kunta varmasti hyödy sentilläkään. Menoja vaan tulee korkeintaan.

Sieltä häviää samalla kertaa hyvät marjastus ja metsästysmaat.

Talon arvo tämän vuoksi myös tippuisi myös nolnaan. Passaa savusaunan terassilla istuskella kun jatkuva rouskutus murskauksesta kuuluu.

tila sijaitsee n. 1,5 km etäisyydellä ko. kohteesta ja kotipaikkamme Väinölän tila Paisuantien varrella, josta murskattukiviaines kuljetetaan pois.

Rokuan salon maisemat Rokuanmäki, Kallisenmäki, Rokuan Kangas, Helvetinkattila, kurut, Hutunsilmä ja Valkeisen lähdelampi ovat muodostaneet ihmisille rauhoittumis mahdollisuuden. Rokuanmäen ja Kallisenmäen välissä on Pitkäsuo ja monet muut suolämpäreet ovat olleet ja ovat edelleen marjastus ja sienestys alueita. Rokuan salot ovat olleet myös ylikylälaisten marjastus ja sienestys alueita ja ovat edelleen.

Helvetinkattilan kurumaisema, pystysuorine kallioseinämineen on 400 miljoonaa vuotta sitten muodostunut kalliomurtuma. Alueen kalliot ovat ruhjeiset eli aineskiven saanti tarpeeksi suurina lohkaraina on hakijankin mukaan arvoitus. Näin ollen vuotuinen 30 000–60 000 tonnin sivukiven murskaus on ympäristön ekosysteemille, luonnolle, pieneliöille, metsän eläimistöille ja alueella asuville katastrofi. Ja 60 000 000 kilon vuotuinen murskeen siirto (ma - la) ei anna kuljetusreitit varrella asuville palautumisaikaa.

Mielestämme meidän Lapinlahtelaisten tulisi jättää tuleville sukupolville perinnöksi viimeiset kalliot, kurut ja mäet. Antaa näissä luonnon muovaamissa maisemissa asua ja olla rauhassa ja antaa tänne rakentaneille ihmisille rauhallinen ympäristö ja nauttia elämisestä luonnon rauhassa ilman jatkuvan raskaan liikenteen ja kallioiden ampumisen ja murskaamisen melua.

Tiivistettynä: Kallisen alueen tarvekiven louhinta ja sivukiven murskaus tulevat vaikuttamaan alueella asuvien elinoloihin, asumiseen, elinympäristöön, liikenteeseen, maa ja kallioperään, pohjavesiin, valumat vesistöihin sekä ilmastoon, alueen kasvi- ja eläinlajeihin (mukaan lukien linnuston ja muuttolinnut), luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin (sienestys,

marjastus), muuttamalla ikaikaisen Kallisen- ja Rokuanmäen maiseman ja kulttuuriperinnön.

Mielipide

Asumme noin viiden kilometrin päässä Kallisenmäen alueesta. Perheemme retkeilee, sienestää ja marjastaa paljon kyseisellä alueella. Rokuassa on paljon rauhallista metsä/erämaa-aluetta. Louhinnan toteuttaminen jättäisi paikalliseen luontoon pysyvät jäljet. Alueen ylivoimaisesti tärkein arvo eli luontoarvo heikentyisi merkittävästi. Alueella sijaitsee myös Helvetinkattila, joka tunnetaan retkeilykohteena koko Pohjois-Savon alueella. Lisäksi louhinnan vaikutusta pohjavesiin on mahdotonta ennustaa.

Monet ovat muuttaneet maalle juuri luonnon ja rauhallisuuden vuoksi, tällainen iso louhos pilaa lähiympäristön ja aiheuttaa haittaa alueen ihmisille. Tiestö alueella ei kestä raskasta liikennöintiä, sekin on syytä huomioida. Vastustamme tätä hanketta.

Mielipide

Vastustamme louhinnan aloittamista sekä murskaamon perustamista. Kunnan edustajien tulisi lupaa harkitessa huomioida seuraavat asiat:

- 1) Toimija ei ole siivonnut jälkiään lopetettuaan edelliset koelouhinnat, alueelle jätetty jätettä eikä suojauksista ole huolehdittu asian mukaisesti (Alueella sekä pelti-, öljy-, että muovi jätettä)
- 2) Toiminnan salliminen muuttaa alueen maisemaa ratkaisevasti ja vaikuttaa myös lähiasukkaiden ja mökkiläisten kaivoihin sekä alueen pohjavesiin vahingollisesti.
- 3) Toiminnan salliminen aiheuttaa huomattavaa haittaa lähistöllä asuville, niin melun, pölyn kuin myös lisääntyvän raskaan liikenteen muodossa (lapset ja eläimet).
- 4) Alueelle on muuttanut useampi perhe nimenomaan etsien luonnon rauhaa ja luonnollista ympäristöä kasvattaakseen lapset arvostamaan puhdasta luontoa. Perheet ovat laittaneet huomattavan osan omaisuuttaan kiinni ostaakseen kiinteistöt ja muuttaakseen etelästä/kaupungista Lapinlahdelle luonnon rauhaan. Näinkö kunta palkitsee veronmaksajat ja maaseudun asuttuna pitäjät?
- 5) Jos lupa louhintaan myönnetään, kuinka kunta kompensoi näille perheille kotirauhan rikkoutumisen, ja rahalliset menetykset?
- 6) Toiminnan salliminen aiheuttaa myös turvattomuutta lähialueen asukkaille koska esimerkiksi kyykäärmeet lähtevät mäestä liikkeelle ja viimeksi

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

koelouhintojen aikana tullut useita pihoihin ollen vaaraksi eläimille, lapsille ja myös aikuisille.

7)Lapinlahdella on jo useampi louhos ja raiskattu mäki, ne riittäkööt. Myös toimijoita löytyy omasta kunnasta jotka maksavat veronsa kuntaan ja ovat valmiita kantamaan vastuunsa ja siivoamaan jälkensä, jotta saisivat toiminnalleen lupia jatkossakin.

8)Louhos yhdistettynä suunniteltuihin tuulivoimahankkeisiin Lapinlahdella ajaa luonnon sietokyvyn äärirajoille.

Historiaa, asumme Heinäahontien varrella lähellä Taskilan mäen kivilouhosten vaikutus alueella. Jos oikein muistamme niin ensimmäinen ammunta, louhinta ja murskaus oli 1995 ja siitä lähtien lähes vuosittain.

Saatuamme louhijoilta aina kirjeen louhimisen aloittamisesta, tulevat joka kerta mieleen ne täräykset, jotka aiheuttivat vaurioita kotiimme. Perheemme kokemuksemme mukaan kallion louhiminen ampumalla on ollut joka kerta rauhattomuutta aiheuttava. Säästykö kotimme näiden kallion ampumisien jälkeen ehyenä vai tuleeko uusia vaurioita.

Alku ajoista, erinäisten kertojen kannanottojen kautta, on tapahtunut paukkujen kovuuden madaltumista, mutta edelleen, ampumisajankohdat haluamme tietää päivälleen ja tunnilleen. Luku sinänsä on sitten murskeen kuljetus Heinahontiellä, pöly ja melu haittoineen suurimmaksi osaksi kesän aikaan.

Miksi otamme kantaa Kallisenmäen louhoksen lupahakemukseen? Edellä kuvattu kokemuksemme tulee iholle, kun miettii mitä menetetään, kun ja jos Kaavin Kivi aloittaa vuotuiset 60000 tonnin louhimisen ja murskaamisen vuosittain kuljetuksineen maanantaista – lauantaihin Paisuantien kautta. Näin ollen pöly ja meluhaitat tulevat viemään kotonimaiseman rauhallisuuden.

Maisemat Rokuan maastossa ovat olleet perheemme liikkumisen kohteena niin hyötyliikunnan kuin retkeilyn merkeissä, sijaitseehan syntymäkotini lähellä tätä aluetta ja on loman viettopaikkana meillä sisaruksilla jälkikasvuineen. Tunnemme myös niiden asukkaiden hädän, joiden vasta rakennetut kodit ja asuminen ovat louhoksen louhimisen äärellä, ja murskeen ajo tapahtuu Rokuantietä myöten Paisuantielle.

Näillä ajatuksilla toivomme, että ko. alue säilyisi ehjänä konnaisuutena tuleville sukupolville ja ihmisillä olisi mahdollisuus liikkua luonnossa ilman louhoksen meteliä ja kuunnella hiljaisuutta, lintujen laulua luonnon ääniä ja puiden latvojen huminaa tuulessa.

Vastustan louhosta mikä olisi tulossa lapinlahdelle! Syynä arvokkaan luontomme tuhoaminen. Ihmisiltä tuhoutuu ihanat maastot liikkua ja marjastaa. Se on monelle ihmiselle sellainen paikka missä saa olla rauhassa. Ja se tulee todella paljon vaikuttamaan ihmisiin ketkä asuvat lähellä tätä paikkaa. Lapinlahden olisi nyt korkea aika kuunnella asukkaitaan ja heidän mielipiteitään. Lapinlahdella on niin paljon mahtavaa luontoa, joten älkää pilatko sitä! Louhinta aiheuttaa ympäristölle tuhoa ja maiseman turmelemista ja viihtyvyys retkeilyyn alueella laskee huomattavasti. Meluhaitta on myös oleellinen luonnon rauhan keskellä asuville. Jotkut on todellakin rakentaneet sinne seudulle talot että saa asua rauhassa, luonnon keskellä. Melu tulee kuulumaan sinne helvetin kattilalle asti joka on myös suosittu retkeilykohde. Myös sen kiven oton määrä huolestuttaa, miksi pitää näitä hienoja lapinlahden mäkiä louhia pois. Luontoa pitää suojella ja kiveä ei ole uusiutuva materiaali että se kasvaisi takaisin paikoilleen. Metsän eläimet häiriintyy, jo koelouhinnassa kyyt lähti liikkeelle...

Mielipide Pohjois-Ollikkalan Kyläyhdistys

Pohjois-Ollikkalan kyläyhdistys ry vastustaa jyrkästi ympäristölupaa kiviaineksen murskaamiselle

- Pohjois-Ollikkalan kylän alue ja etenkin Rokuan seutu on rauhallista maaseutua ja erämaa-aluetta. Kokonaan uuden murskausaseman rakentaminen ja maaston näin radikaali muokkaaminen ovat erittäin kyseenalaisia toimia luonnon kannalta. Murskausasema muuttaisi aluetta ja maisemaa pysyvästi!
- Kuntalaiset käyttävät aluetta virkistyskäyttöön. Alueella sijaitsee laavuja sekä yksi Lapinlahden kunnan merkittävimmistä luonnonnähtävyyksistä (Helvetin kattila).
- Pohjois-Ollikkalan kyläyhdistys on tehnyt paljon töitä alueen viihtyvyyden ja virkistyskäytön lisäämiseksi.
- Vaikutusalueella jo asuvien asukkaiden asumisviihtyvyys vähenee merkittävästi negatiivisten ympäristö- ja terveysvaikutusten myötä (melu ja pöly).
- Alueen tiestö ei kestä kovaa liikennettä ja myös alueella kulkevien valtion sorateiden kunto tulee heikentymään ennestäänkin raskaan liikenteen vaikutuksesta.
- Alueen luontoarvot kärsisivät merkittävästi murskaustoiminnan myötä. Alueella on mm. hirvien talvilaidun ja lisäksi Rokuan alueella on vahva metsäkanalintukanta.
- Hanke-alueelta hakataan puusto. Yleinen huoli hiilinielujen vähenemisestä ja

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

metsäkadosta tulisi ottaa huomioon.

- Vaikutuksia alueen pohjavesiin ja pohjavesien virtauksiin ei varmuudella voida todeta. Useilla alueen asukkailla on lähdekaivo, joiden toimivuus jatkossakin on turvattava.
- Alue olisi syytä kartoittaa myös keväällä, kun kasvit ovat nousseet ja linnut pesivät. Lähdekartoitukset tulisi tehdä sulanmaan aikaan.
- Lapinlahden imago taide- ja luontopitäjänä kärsii tällaisten hankkeiden toteutuessa. Kunnan vetovoima vähenee ja maaseudun elinvoimaisuus heikkenee hankkeen myötä.
- Näillä toimilla kunta heikentää merkittävästi ainoita vetovoimatekijöitä Pohjois-Ollikkalan alueelta, joita ovat rauhallisuus, hiljaisuus ja koskematon luonto. Uudet asukkaat muuttavat alueelle juurikin näiden tekijöiden takia.

Vastustan louhinnan aloittamista sekä murskaamon perustamista. Kunnan edustajien tulisi lupaa harkitessa huomioida seuraavat asiat:

Toimija (Loimaan Kivi Oy) ei ole siivonnut jälkiään lopetettuaan edelliset koelouhinnat, alueelle jätetty jätettä, eikä suojauksista ole huolehdittu asian mukaisesti (alueelta löytynyt GHS09 – vaarallinen ympäristölle painepakkaus, muoviva, metallia ja muita jätteitä, kts. kuvat). Tämä kertoo toimijan asenteista ja arvostuksesta ympäristöä kohtaan ja se ei ole hyväksyttävää. On haitaksi Lapinlahden kunnan imagolle, mikäli kunta hyväksyy toimijoita, jotka eivät noudata lakeja. Toiminnan salliminen muuttaa alueen maisemaa ratkaisevasti ja vaikuttaa myös lähiasukkaiden ja mökkiläisten kaivoihin sekä alueen pohjavesiin vahingollisesti. Maaselänkankaan pohjavesialueelta aiottuun louhintapaikkaan on vain n. 570 m. On huomioitava, että Lapinlahden kunta on suojeleusuunnitelmassa todennut, että: "Maaselänkankaan pohjavesialueella riskin pohjaveden laadulle muodostavat maa-ainesten otto ja kiviaineksen murskaus. Riippumatta siitä, että haettu louhinta ja kiviaineksen murskaus ei tapahdu pohjavesialueen päällä on sen päästöjen vaikutuksia siltä syytä arvioida uudelleen toiminnan laajuus huomioiden."

Vaadin tekemään näin ollen suurpetokartoituksen, koska sitä ei ole tehty. Minulle kerrotun perusteella voin todeta, että mäyriä on havaittu 5/2021, 3-4/2022, ilves 4/2022 ja karhu 4/2021, 5/2022 sekä ennen vappua löydetty jälki 2023. Lisäksi huomioita on tehty mm. sudesta ja ahmoista. Suurpetokartoituksen jälkeen tulee miettiä vakavasti, kuinka paljon kajotaan näiden elinympäristöön, kuinka paljon räjäytykset, louhinta, liikenne vaikuttaa näiden elinympäristöön ja elinoloihin. Lisäksi tulee huomioida, minkä verran valitettava salametsästys on verottanut näitä suurpetokantoja.

Toiminnan salliminen aiheuttaa huomattavaa haittaa lähistöllä asuville, niin melun, pölyn kuin myös lisääntyvän raskaan liikenteen muodossa (lapset ja

eläimet), sekä retkeilyyn tehtyjen laavujen ja kotien laajalle verkostolle virkistyskäyttöön. Virkistyskäyttö menetetään, mikäli lupa myönnetään ja louhoksesta aiheutuvat mm. meteli täyttää ympäristöt. Alueelle on muuttanut useampi perhe nimenomaan etsien luonnon rauhaa ja luonnollista ympäristöä kasvattaakseen lapset arvostamaan puhdasta luontoa. Perheet ovat laittaneet huomattavan osan omaisuuttaan kiinni ostaakseen kiinteistöt/rakentaakseen kodin ja muuttaakseen etelästä/kaupungista Lapinlahdelle luonnon rauhaan. Oikeutta kalliokiviaineksen ottamiseen ja murskaamiseen haetaan Lapinlahden hiljaisimpaan ja koskemattomimpaan kolkkaan. Näinkö kunta palkitsee veronmaksajat ja maaseudun asuttuna pitäjät? Jos lupa louhintaan myönnetään, kuinka kunta kompensoi näille perheille kotirauhan rikkoutumisen ja omaisuuden arvon menetykset?

Meluselvitys

Vaadin meluselvitystä tehtäväksi ympäristönsuojelulain nojalla. Lain tarkoitus on mm. turvata terveellinen ja viihtyisä, kestävä ja monimuotoinen ympäristö, sekä parantaa kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia vaikuttaa ympäristöä koskevaan päätöksentekoon. Lähimpien kiinteistöjen, luontokohteiden ja aiotun louhintapaikan välissä on käytännössä näköyhteys, koska ne sijaitsevat mäkien päällä. Äänen kulkeutumisesta mäkien välillä ei estä mikään. Tämä aiheuttaa merkittävää haittaa alueen asukkaille ja virkistyskäytölle. Alue on käytännössä täysin melusaasteeton. Tällaisella alueella melun merkitys ja kontrasti korostuu ja sillä on myös vaikutus viihtyvyyteen ja kokonaisuutena ympäristön luontoarvoihin, joista mainittiin jo edellä. Ympäristönsuojelulaissa pykälä 150 § ääniympäristön laadun edistäminen todetaan seuraavaa: Kunnan on edistettävä ääniympäristön laadun toteutumista alueellaan ottaen huomioon pykälässä 142§ tarkoitetut ympäristönsuojelulaissa - tavoitteet. Pykälässä 151 § mainitaan, että meluselvityksessä kuvataan tunnuslukuja käyttäen yleisesti alueen nykyinen ja tuleva melutilanne, hiljaiset alueet mukaan lukien. Melutorjunnan toimintasuunnitelmalla pyritään torjumaan melua ja sen vaikutuksia sekä ehkäisemään melun lisääntymistä hiljaisilla alueilla. Ottaen huomioon alueen täydellisen rikkumattoman hiljaisuuden, ei tätä selvitystä voida ohittaa.

Aiheutuneiden haittojen korvaaminen

6.5.3

Maa-ainesten ottajalla on velvollisuus korvata vähäistä suuremmat vahingot ja haitat lähialueiden kiinteistöjen omistajille (MAL 9 §). Jos maa-ainesten ottaminen alentaa viereisen tai lähistöllä olevan kiinteistön arvoa tai aiheuttaa muuta vähäistä suurempaa vahinkoa tai haittaa kiinteistön käyttämiselle, on kiinteistön omistajalla ja haltijalla oikeus saada aineiden ottajalta täysi korvaus aiheutuneesta haitasta.

Maisemallinen haitta

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

Katson, että tällaisen toiminnan salliminen alentaa lähikiinteistöjen arvoa merkittävästi ja se tulee korvata. Alueen kiinteistöjen arvo perustuu pitkälti niiden rauhalliseen, maisemallisesti kauniiseen ja hiljaiseen sijaintiin. Nuorempi sukupolvi on ymmärtänyt alueen maisemalliset arvot. Alue on alkanut elävöityä ja alueelle on rakennettu uusia omakotitaloja tai olemassa olevia on alettu kunnostaa. Kuntaan on tullut niiden kautta työtä, muuttovoittoa, uusia veronmaksajia ja jatkuvuutta syrjäseudulle. Kukaan, nämä hiljaiset salot asuinpaikakseen valinnut, tuskin pitää nyt suunniteltua alueen kehitystä myönteisenä. Tämä tulee väistämättä vaikuttamaan kielteisesti ihmisten viihtyvyyteen alueella, virkistysaluekäyttöön, sekä alueen vetovoimaan niin paikallisten kuin alueelle muuttoa suunnittelevien ulkopaikkakuntalaisten silmissä. Maisemakuvan turmeltuminen, ääniympäristön pilaaminen melulla, pöly, rakennusten rakenteiden kuormittuminen, toiminnan pitkäkestoisuus ja laajenemismahdollisuudet alueella huomioiden, pudottaa näin kaukana taajamasta olevien kiinteistöjen arvon lähes nolnaan.

Toiminnan salliminen aiheuttaa myös turvattomuutta lähialueen asukkaille, koska esimerkiksi kyykäärmeet lähtevät mäestä liikkeelle ja viimeksi koelouhintojen aikana tullut useita pihoihin ja ollen vaaraksi eläimille, lapsille ja myös aikuisille. Tulee huomioida, että kyiden tappamiskielto astuu voimaan 1.6.2023.

“Maa-ainestenottoon soveltumattomat alueet ovat alueita, joilla on suojeluintressiä tai jotka sijaitsevat vedenottamoiden välittömässä läheisyydessä. Suojelualueet, kuten luonnonsuojelualueet, harjajensuojeluohjelma-alueet, arvokkaat kallioalueet, arvokkaat moreenimuodostumat ja tärkeät pohjavesialueet”, tämä todetaan Pohjois-Savon loppuraportissa koskien pohjavesiensuojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisesta.

Maa-ainestenottoon soveltuvat alueet ovat alueita, joilla ei ole todettu olevan erityisiä suojelullisia arvoja tai maa-aineksenottoa rajoittavia tekijöitä. Näille alueille on haettava maa-aineksen mukainen ottamislupa ennen ottamistoiminnan aloittamista. Huomioitavaa on, että näiltäkään alueilta ei maa-aineksia saa ottaa ilma vesioikeudellista lupaa siten, että toisen kiinteistöllä talousveden saanti vaikeutuu (Vesilaki 1:18 §). Myöskään ainetta tai energiaa ei saa panna tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että toisen kiinteistöllä oleva pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin muuten käyttää. Toimenpide ei saa, vaikuttamalla pohjaveden laatuun, myöskään muutoin loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (Ympäristösuojelulaki 1:18 §).

Kallion kiviaineksen otto vaikuttaa kalliokaivoihin, sekä ottamoihin ja nämä tulee arvioida tarkasti. Edellä mainittuihin vedoten aiotun louhintapaikan vieressä sijaitsevalla Rokuanmäellä, Kinnulan tilalla, pohjaveden pinta kaivoissa on n. 3-5 m syvyydessä ja tilalla sijaitsee lähteitä. Kuinka varmistetaan, että kaivoille ei aiheudu haittaa joko pohjaveden pilaantumisen tai pohjaveden

riiton huonontumisen suhteen? Kaivojen sortuminen tai kivien kiilautuminen räjäytysten seurauksena, maalämpökaivon tai vesikaivojen putkien väliin on myös huomioitava riski. Näin sattuesssa pumppua, putkistoja sekä vesikaivon kaapelia ei saada poistettua kaivosta ja etenkin maalämpökaivon keruuliukokset päätyvät lopulta pohjaveteen. Tulee huomioida, että pohjaveden laadun muutokset voivat olla kallioisilla alueilla hitaasti havaittavissa. Mikäli lupa louhoksen toiminnalle annetaan, tulee vaatia ja velvoittaa toiminnanharjoittaja seuraamaan pohjaveden ja kaivojen tilaa lähikiinteistöillä vuosittain, sekä määrätyn ajan jälkeen toiminnan päätyttyä. Maa-ainesten ottajalla on velvollisuus korvata vähäistä suuremmat vahingot ja haitat lähialueiden asukkaille (MAL 9 §).

Kunnan tulee tehdä ratkaisu maa-aineslain 3 §:n sisältämien lupaedellytysten pohjalta. Kiviaineksen ottamisesta ei saa aiheutua esimerkiksi seuraavaa:

- Kauniin maisemakuvan turmeltumista
- Merkittävien luonnon kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista
- Huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa
- Tärkeä tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen vedenlaadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa

Kauniilla maisemakuvalla ja luonnon merkittävillä kauneusarvoilla tarkoitetaan tarkasteltavan kohteen tai, sitä ympäröivän maiseman kauneutta. Maisema voi tarkoittaa, sekä luonnon- että kulttuurimaisemaa. Maiseman kauneutta voidaan tarkastella kohteesta ympäristöön tai ympäristöstä kohteeseen päin. Näin sanotaan Ympäristöministeriön julkaisussa maa-ainesten ottaminen, opas aineiden kestäväseen käyttöön. Näin ollen aluetta on tarkasteltava kokonaisuutena ja luvalla ei ole edellytyksiä.

Mikäli maa-ainesten ottamisesta aiheutuu maa-aineslain 3 § yhdenkin kieltoäännön haitallisia vaikutuksia, lupaa ei voida myöntää. Lain soveltaminen edellyttää perusteellista tietoa ottamisalueen luonnon olosuhteista, maisemasta ja ottamisen vaikutuksista ympäristöön.

Miten varmistetaan, että pohjavesi ei nouse louhokseen sekoittuen täten pintavesiin, jos louhinta Kallisenmäellä suoritetaan paikoittain n. 30m. (+140m. merenpinnasta) syvyyteen maan pinnasta? Maaperän voimallinen muokkaus vähentää myös pohjaveden määrää ja laatua. Maa-aineslupahakemuksen mukaan Loimaan kivi hakee lupaa kalliokiviaineksen ottamiseen ja murskaukseen. Koelouhinnan saanto on jäänyt tarvekiven osalta suhteellisen pieneksi ja ottomääräarviot poukkoilevat dokumentista toiseen. Ottosuunnitelmassa louhittava kiviaines määritetään mustaksi gabroksi, jota voidaan hyödyntää rakennus ja muistokiviteollisuudessa. Vuotuisiksi kivimääräksi mainitaan 30 000 k-m³, mutta tarvekiven osuudeksi saadaan kuitenkin kakistettua 3000k-m³ ja sivukiven osuudeksi 27 000 k-m³, joka näin

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)

Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023

Dnro 255/11.01.01/2020

ollen muuttuu tässä kohtaa päätuotteeksi tai se ei ainakaan ole kestävän maa-ainesten käytön mukaista toimintaa.

Hakija toteaa, että louhinnan eteneminen ja louhittava alue riippuvat oleellisesti kiven laadusta ja sen louhittavuudesta. Eikö kyseinen toimija juuri tämän takia tehnyt koelouhinnat vuonna 2020 selvittääkseen alueen kallion soveltuvuuden tarvekilouhintaa varten? Meidän on vaikea kuvitella, että toiminnan harjoittaja suhtautuu vakavasti ympäristönäkökulmiin, jos hakija ei suhtaudu vakavasti edes hakemukseen ja siinä esiintyy paljon ristiriitaisuuksia. Totean, että hakijan tarkoituksena ei ole louhia tarvekiveä niin pienellä saannolla, mitä koelouhinnassa on esitetty ja mitä paikallinen yhteisö ei ole niin voimakkaasti vastustanut, tarvekiven louhinnan huomattavasti rauhallisemman luonteensa ja siten maltillisempien ympäristövaikutusten (melu, pöly, liuenneet mineraalit ja vieraat aineet) vuoksi. Lisäksi on käynyt ilmi, että kaikki, joiden etua asia koskee eivät ole asiaa aktiivisesti tiedostaneet tai tieto ei ole heitä tavoittanut.

Koska kallioalue ei selvästi sovellu rustoisuutensa vuoksi tarvekiven louhintaan on myös huomioitava, että kalliossa voi olla hyvinkin pitkiä halkeamia aina pohjavesiesiintymiin saakka, joita on vaikea luotettavasti todentaa ja siten mahdollon hallita ja arvioida tilannetta, jossa pohjaveden pilaantumisen vaara ei olisi selvästi kohonnut. Lisäksi koska tarvekiven saanto on erittäin pieni, ei toimijalla ole perustetta käyttää varovaisia irrotusmenetelmiä toiminnan tehottomuuden ja kustannustehokkuuden vuoksi. Edellä mainitut syyt huomioiden en mitenkään näe mahdollisena myöntää lupaa toiminnalle. Lisäksi koen toimijan toimineen epärehellisesti ja johtaneen kuntalaisia harhaan hakiessaan koelouhintalupaa selvittääkseen alueen soveltuvuutta tarvekilouhintaan.

Sivukivialueilla ja ylipäänsä louhosalueella, jossa kalliokiviaineksen murskausta suoritetaan, voidaan myös olettaa olevan helposti liukenevia mineraaleja, (sekä toiminnan laajuus huomioiden voiteluainejäämiä tai hydrauliiikkaa sisältävien laitteistojen rikkoutumisesta johtuvia hydrauliiöljypäästöjä sekä räjähdelainejäämiä), joista osa saattaa liueta pohjaveteen.

Gabro luokitellaan emäksiseksi kiveksi. Vaadimme selvitetäväksi mitä yhdisteitä ja millaisia määriä sivukivikasojen ja murskekasojen huuhtoutuvista hulevesistä liukenee ja mihin kyseiset vedet johdetaan. Kyseisillä vesillä on hyvät edellytykset virrata Kallisenmäen ja Romonmäen väliselle kosteikko alueelle ja sieltä edelleen kaakkoissuunnassa olevalle luonnonsuojelualueelle, joka sijaitsee osin Maaselänkankaan pohjavesialueella. Rokuanmäen rinteen alla olevalla metsästysmajalla käyttövesi otetaan viereisestä lähteestä ja Kinnulan tilan alarinteessä samalla linjalla on myös lähde/lähteikkö, joten hulevesiä ei sovi ohjata tälle alueelle.

Mitkä ovat vakuudet yllä mainituissa tapauksissa, huomioiden ympäristönsuojelulain pykälät 60§ ja 61§?

Lähdekartoitus ja tihkupinnat Kallisenmäellä

Lähdekartoitus ja tihkupinnat Kallisenmäellä ovat vajaat. Vaadin lähdekartoitusta tehtäväksi sulan maan aikaan, kun lunta ei enää ole, mikä haittaa tutkimusta. Seudulla on runsaasti luonnontilaisia lähteitä ja mahdollisia tihkupintoja.

Ympäristöministeriön julkaisu maa-ainesten ottaminen, opas ainesten kestävään käyttöön

2.2.3

Ympäristönsuojelulaissa säädetään pohjaveden pilaamiskiellosta (YSL 17 §). Sen mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että siitä aiheutuu tai voi aiheutua vaaraa pohjaveden laadulle. Pilaamiskielto kattaa laajasti erilaiset pohjaveden laatuun vaikuttavat toimenpiteet niin pohjavesialueilla kuin niiden ulkopuolella, mutta korostaa erityisesti tärkeiden ja muiden vedenhankintakäyttöön soveltuvien pohjavesialueiden suojelua. Pilaamiskielto kattaa myös toisen kiinteistöllä olevan pohjaveden. Lisäksi pilaamiskiellossa viitataan yleisesti pohjaveden laadun muutoksesta aiheutuviin yleisen tai yksityisen edun loukkauksiin. Pilaamiskielto on ehdoton, joten sen vastaisten seurausten aiheuttamiseen ei saa myöntää lupaa.

Onko hakija ilmoituksen perusteella vastannut ympäristöasiantuntijan tarkennuspyyntöön onnettomuuksien kirjaamisesta ja hallinnasta?

Lapinlahdella on jo useampi louhos ja raiskattu mäki, ne riittäkööt. Myös toimijoita löytyy omasta kunnasta, jotka maksavat veronsa kuntaan ja ovat valmiita kantamaan vastuunsa ja siivoamaan jälkensä, jotta saisivat toiminnalleen lupia jatkossakin. Helvetinkattila on yksi merkittävimpiä geologisia paikkoja, joka tulee ottaa huomioon. Voidaan olettaa, että suunnitellun louhoksen kiviaines on myös tätä vanhaa ikäaikaista kalliota. Näitä alueita ei enää koskaan saada takaisin, kun ne ovat kerran tuhottu.

Vakavasti huomioitavaa on, että louhos yhdistettynä suunniteltuihin tuulivoimahankkeisiin ajaa luonnon eläimiseen sietokyvyn ääri rajoille, sekä luontokyljen veronmaksajat.

Pyydetty lausunnot

Siilinjärven ympäristöterveyspalvelut 15.11.2022

Toiminnasta ei saa aiheutua lähialueen kiinteistöillä melutasoja, jotka ylittävät Valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) annettuja ohjearvoja. Päätöksen 2 §:n 2 momentin mukaan "Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB." Vakituisen asumisen alueilla sovellettava päiväohjearvo on 55 dB ja yöohjearvo 45 dB. Näillä ohjearvoilla turvataan

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

Asumisterveysasetuksen (Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista 545/2015) mukaiset keskiäänitasot asuntojen sisällä, jotka ovat päiväaikaan 35 – 40 dBA ja yöaikaan 30 – 40 dBA. Maa-ainesten ottaminen on ajoitettava siten, ettei työvaiheista aiheudu lähialueen asukkaille terveyshaittaa, eivätkä keskiäänitasot nouse yli annettujen ohjearvojen.

Kemikaaleja, mukaan lukien öljyä, ei saa päästä ympäristöön siirron, varastoinnin, käytön ja varastointilojen tyhjennyksen aikana. Kemikaalien kuormaaminen on tehtävä tiivispohjaisella suoja-alueella. Mahdollisten vuotojen varalle tulee olla käytettävissä riittävästi imeytysainetta ottoalueen välittömässä läheisyydessä.

Vuotojen ehkäisemiseksi polttoainesäiliöiden, kemikaali- ja polttoainevarastojen rakenteet on pidettävä kunnossa säännöllisten tarkastusten, huoltojen ja korjausten avulla. Tarkastuksista tulee pitää kirjaa. Koneiden ja laitteiden rikkoontumisesta aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseksi, alueelle tuodut koneet ja laitteet tulee olla huollettuja ja kunnossa olevia.

Toiminta ei saa aiheuttaa pölyhaittaa ympäristöönsä. Toiminnasta aiheutuva pöly nousee ilmaan ja saattaa aiheuttaa viihtyisyyshaittoja lähialueella. Lisäksi työmaaliikenne aiheuttaa pölyämistä. Pölyntorjunnassa on huomioitava itse toiminnan lisäksi myös toiminta-alueen maanpinnan ja varastokasojen pölyäminen.

Pohjois-Savon ELY-keskus 21.2.2023

Alueelle on laadittu luontoselvitys syyskuussa ja sitä on täydennetty mm. lähteiden esiintymisen osalta myöhemmin syksyllä. Vaikka lähteiden kartoitus on tehty joulukuussa, on pohjavesiasiantuntija kyennyt määrittelemään kallionoton vaikutuksia riittävällä tavalla hyödyntäen tietoa pinta- ja pohjaveden liikkumissuunnista alueella. Kallionoton vaikutukset vesiolosuhteisiin kohdistuvat lähinnä pohjoiseen päin. Selvityksissä ei ole tullut esille seikkoja, jotka olisivat esteenä luvan myöntämiselle.

Toimintaan tarvittavista laitteistosta ja kalustoista mahdollisesti aiheutuvat vuodot maaperään on estettävä jo ennalta asianmukaisilla suojuuksilla ja muilla varotoimenpiteillä.

Hulevedet tulee alueelta johtaa hallitusti paikkaan, josta toiminnan mahdollisten vaikutuksia voidaan tarkkailla. Tarvittaessa alueelle on tehtävä laskeutusallas. Tarkkailua on suositeltavaa toteuttaa esimerkiksi laskeutusaltaasta tai ojasta, jonne hulevedet johdetaan. Mikäli alueelle muodostuu lammikko, tulee toiminnan vaikutuksia seurata lammikon vedestä. Toiminnan vaikutuksia seurataan yleensä seuraavin laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC,

nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10).

Jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä ennen lupa-ajan päättymistä.

Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, että ottotoimintaa voidaan toteuttaa alueella hakemuksen mukaisesti, mikäli edellä mainitut sekä liitteenä olevat asiat otetaan toiminnassa ja lupamääräyksissä huomioon.

Hakijan kuuleminen

Hakija on toimittanut vastineensa muistutuksiin 13.2.2023

Yksitystien käyttöoikeus ja tien painorajoitus tulee selvittää:

- Pienimmät alueelle johtavat tiet kulkevat maanomistajan mailla ja niiden käyttöoikeus on sopimuksessamme sovittu.
- Noudatamme teillä olevia määräyksiä.
- Toiminta ei kuormita teitä sen enempää kuin puunkorjuu.

Yleisesti tulleisiin muistutuksiin:

Ei ole kyse kaivostoiminnasta vaan tarvekivenlouhinnasta sekä murskauksesta. Loimaan Kivi Oy hakee lupaa tarvekiven louhinnalle ja mahdollisesti sivukiven murskaukselle ko. alueelle. Kallisenmäessä olevaa kiveä on tarkoitus louhia muistomerkkeihin ja rakennuskivitarkoitukseen kuten esim. julkisivuihin, portaisiin, muureihin, kadun pintoihin yms. Kivi on tarkoitus jalostaa puolivalmisteiksi Lapinlahden Varpaisjärvellä olevalla sahauslaitoksellamme ja valmiiksi tuotteiksi Viitasaaren ja Loimaan tehtaillamme. Tarvekiven louhinnassa irrotus tehdään mahdollisimman ”hellävaroen”, jotta kivi ei rikkoontuisi. Toiminnasta aiheutuu jonkin verran melua, poraaminen ja ajoittain räjäytykset. Räjäytykset ovat tämän mittakaavan toiminnassa kuitenkin hyvin harvassa. Pölyä muodostuu poratessa mutta suurin osa siitä kerätään talteen koneessa olevan imurin toimesta. Korkeimman äänen toiminnassa aiheuttaa kuormaajan peruutuspilli. Rakennuskiven louhinnassa kivimateriaali irrotetaan mahdollisimman ehjänä ja sivukiven määrä minimoiden. Toiminnan harjoittajat käyttävät parhaita olemassa olevia käytäntöjä niin louhinnan suunnittelussa kuin meluntorjunnassa. Parhaista ympäristökäytännöistä on olemassa Suomen ympäristö –sarjan julkaisu 5/2014. Käytännössä kiveä irrotetaan hiljaisella timanttivaijerisahauksella, poraamalla ja räjäyttämällä. Vuosittaisen louhinta-ajan määrittää kivimateriaalin tarve. Kyseistä kiveä ei vielä ole markkinoilla mutta alustavat markkinatutkimukset osoittavat, että värisävy ja struktuuri herättävät mielenkiintoa arkkitehtien keskuudessa. Muista louhimoista tulevilla kokemuksella arvioisin vuosittaisen louhinta ajan n. 2kk – 6kk. Kiven pois ajo louhimolta olisi ”urakaluonteista”. Kun louhinta on käynnissä, kiviä ajetaan louhimolta tehtaalle niin, että kaikki louhitut kivet saadaan pois kun louhinta sillä kertaa loppuu.

Tarkoituksemme on toimia Kallisenmäessä sulassa sovussa lähiympäristön kanssa ja toimintaa joka tapauksessa ohjaa viranomais/lupamääräykset.

Luonnonkivituotteiden kysyntä on hyvässä kasvussa ja koko suomalaisen kiviteollisuuden perusta on laadukkaasta kallioperästä saatava raaka-aine. Luonnonkivi on erittäin ekologinen, pitkäikäinen ja huoltovapaa rakennusmateriaali. Luonnonkivituotteilla on erittäin matala CO2 päästö investointihetkellä ja kun verrataan elinkaaren aikaista, se on voittamaton. Ilman kotimaista raaka-ainetta kasvavaa kysyntää korvataan ulkomaisella tuontikivellä.

Tarkastukset

Ympäristöasiantuntija tekee alueella tarkastuksen ennen toiminnan aloittamista.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Ympäristölautakunta myöntää Loimaan Kivi Oy:lle luvan maa-ainesten ottoon tilan Kallisenmäki 402—412—40—35 alueelle, ottosuunnitelman mukaiselle ottamisalueelle. Ottosuunnitelmassa mainitun lisäksi on noudatettava seuraavia määräyksiä:

Yleiset lupamääräykset

1. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus, jossa käydään lupaan liittyvät asiat.
2. Luvan voimassaoloaikana otettavaksi sallittu maa-ainesten kokonaismäärä on 300 000 m³-ktr ja vuotuinen ottomäärä on 30 000 m³-ktr.
3. Ottoalueen rajat on merkittävä maastoon esim. punaisiksi merkityillä paaluilla niin, että ne ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Oton aikana jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi ja alueella liikkujia on varoitettava kyltein. Lisäksi yli kolme metriä korkeille jyrkänkeille rakennetaan vähintään 2m korkea aita tai kiviaidanne. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä tarvittaessa puomilla tai vastaavalla järjestelyllä.
4. Sallittu alin ottotaso on +140,00 (N2000). Alin ottotaso tulee merkitä alueelle niin, että se on selvästi alueella työskentelevien nähtävissä.
5. Päivittäiset toiminta-ajat:
 - Murskaaminen ma-pe klo 7—22
 - Poraaminen ma-pe klo 7-21
 - Räjähdykset ma-pe klo 8-16
 - Rikotus ma-pe klo 8-18
 - Kuormaaminen ja kuljetus ma-pe klo 6—22

Toiminta ei ole sallittua arkipyhinä.

6. Jokaisesta toimintajaksosta on ilmoitettava kirjallisesti läheisimmille asuinkiinteistöille viikkoa ennen toimintajakson alkamista (kiinteistöt Kinnula (402-412-40-8), Rokua (402-412-40-9) ja Susiraja (402-418-6-64).)

7. Murskausjakson aloitusajankohta ja suunniteltu kesto on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle etukäteen vähintään viikkoa ennen töiden aloittamista. Samalla on myös ilmoitettava murskaustyöstä vastuussa olevan tahon yhteystiedot.

Melu, värinä ja pöly

8. Toiminnasta aiheutuva melutaso (keskiäänitaso LAeq) ei saa asumiseen käytettävillä alueilla ulkona ylittää päiväajan (klo 7—22) ohjearvoa 55 dB eikä yöajan (klo 22—7) ohjearvoa 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melutaso ei saa ylittää päivällä arvoa 45 dB eikä yöllä arvoa 40 dB.

9. Toiminnasta ei saa aiheutua värinän muodossa haittaa tai vahinkoa ympäristössä sijaitseville rakenteille tai lähistöllä asuville ja oleskeleville. Värinämittaukset on tarvittaessa suoritettava lähimmissä rakennuksissa ja rakenteissa, joissa toiminnasta voisi mahdollisesti aiheutua haittaa tai vahinkoa.

10. Toiminta tulee järjestää niin, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän melua ympäristöön. Melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Murskeen varastokasat tulee sijoittaa siten, että ne toimivat meluesteinä lähimpien häiriintyvien kohteiden suuntaan. Murskaimen ja muun toiminnan aiheuttamaa melua on muutoin torjuttava esimerkiksi koteloinnein ja kumituksin siten, kuin kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (VNA 800/2010) säädetään. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan tulee teettää melumittaus ulkopuolisella valtuutetulla toimijalla.

11. Toiminnasta aiheutuvien hengitettävien hiukkasten (PM10) pitoisuus ulkoilmassa alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä, ei saa ylittää vuorokausikeskiarvona 50 µg/m³. Mikäli toiminnasta myöhemmin epäillään aiheutuvan ilmanlaadun heikentymistä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, tulee toiminnanharjoittajan selvittää hiukkaspitoisuusmittauksin toiminnasta aiheutuvan pölyn leviäminen.

12. Pölylähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen voidaan tehokkaasti estää. Pölyn leviämistä tulee estää esim. riittävällä kastelulla tai käyttämällä koteloituja kuljettimia. Myös toiminta-alueen teitä ja tuotekasoja on tarvittaessa kasteltava pölyämisen estämiseksi.

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojaaminen

13. Toiminnanharjoittajan tulee noudattaa yksityistielain määräyksiä käyttäessään mahdollisesti yksityisteitä kuljetuksiin.

14. Maanotto tulee pyrkiä tekemään niin, että alueelle ei synny hulevesilammikkoa. Hulevesien ohjaus pois ottoalueelta tulee suunnitella ennakkoon, ja mikäli kulkeutuminen keskittyy pistemäisenä, tulee kohtaan tehdä laskeutusallas. Hulevesien kulkeutumista seurataan valvojan tekemissä lupatarkastuksissa.

15. Alueelle mahdollisesti maisemointitarkoituksessa vastaanotettavista puhtaista maista tulee pitää kirjaa. Kirjanpidosta tulee käydä ilmi, mistä ne ovat peräisin ja kuinka paljon niitä on kulloinkin sinne otettu vastaan.

16. Polttoaineita, voiteluaineita tai muita kemikaaleja saa varastoida ja käsitellä vain tukitoiminta-alueella, jonka rakenteet on tiivistetty nesteitä läpäisemättömiksi ja korotettu reunoiltaan. Alueen tulee olla niin laaja, että myös kaluston tankkaaminen on mahdollista tiivistetyn alueen päällä. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Kaikissa käytävissä polttoainesäiliöiden jakelulaitteistoissa tulee olla ylitäytönesto ja laponesto. Säiliöiden täyttöputket ja jakelulaitteet on oltava lukittuna, kun alueella ei työskennellä. Säiliöiden täytöt on tehtävä valvotusti.

17. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee tehdä muualla kuin toiminta-alueella. Mikäli alueella on tarpeen tehdä välttämättömiä koneiden huoltoja, tulee käyttää imeytysmattoja tai vastaavia alustoja, jotka estävät polttonesteiden pääsyn maaperään. Kalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Alueella ei saa tarpeettomasti säilyttää koneita tai laitteita.

18. Voiteluaineet ja muut ympäristölle vaaralliset aineet on varastoitava tiiviissä astioissa katetussa tilassa, jonka lattia on tiivis ja voiteluaineita kestävä ja joka on varustettu korotetuilla reunoilla siten, että vuodot eivät pääse maaperään ja ne voidaan kerätä talteen. Asiattomien pääsy varastoon on estettävä lukitsemalla varasto silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Voiteluaineiden tilapäinenkin varastointi suojaamattomalla paikalla on kielletty.

Jätehuolto

19. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätehuolto on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle eikä ympäristölle. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen muista jätteistä ja toimitettava luvan omaavaan vastaanottoaikaan. Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata.

20. Vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviissä astioissa, katetussa ja lukittavassa tilassa erillään muista jätteistä ja toisistaan. Jäteastioissa tulee olla merkintä jätteiden laadusta ja vaarallisuudesta.

21. Kertyneet jätteet on toimitettava alueelta pois jokaisen toimintajakson päätyttyä. Jätteet tulee toimittaa käsiteltäväksi asianmukaisen luvan saaneeseen paikkaan. Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu sekä toimitusaika ja - paikka. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen (179/2012) mukaiset tiedot.

22. Toiminta-alueella syntyvät käymäläjätteet on toimitettava asianmukaisen käsittelyluvan saaneeseen paikkaan.

23. Luvan saajan on noudatettava toimintaan liittyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa. Jätehuoltosuunnitelmaa on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle.

Häiriö- ja poikkeustilanteet sekä toiminnan tarkkailu ja raportointi

24. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa tekniikan kehittymistä ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi varauduttava ottamaan käyttöön toiminnan kannalta parhaan tekniikan mukaisia mahdollisimman kehittyneitä ja tehokkaita laitteita sekä työmenetelmiä.

25. Vahinkotapauksista, kuten poltto- tai voiteluainevuodoista, on välittömästi ilmoitettava valvovalle viranomaiselle, pelastusviranomaiselle ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut ympäristölle haitalliset aineet on kerättävä välittömästi talteen. Öljyvuotojen varalta on oltava käytössä imeytysainetta ja säilytyspaikka öljyntyneelle maa-ainekselle. Alueella tulee olla varattuna koko ajan öljyn torjuntaan tarkoitettua imeytysainetta. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa.

26. Mikäli alueelle syntyy lammikko maanoton seurauksena, tulee lammen vedenlaatua tarkkailla toiminta-aikana vuosittain. Tarkkailutulokset on ilmoitettava lupaviranomaiselle vuosittain aina seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Vedenlaadusta tarkkaillaan seuraavia laatuparametreja: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10). Vedenlaadun tarkkailu tulee suorittaa aina samaan aikaan vuodesta, kun lammessa on vettä. Lammen vedenlaatua on tarkkailtava myös toiminnan jälkeen vähintään kertaalleen.

27. Alueelta pois ohjattavien hulevesien laatua tulee tarkkailla hulevedet poistavasta ojasta toiminta-aikana vuosittain. Mikäli alueen hulevedet kuljetetaan laskeutusaltaan kautta, tulee laskeutusaltaan vedenlaatua tarkkailla toiminta-aikana vuosittain. Tarkkailutulokset on ilmoitettava lupaviranomaiselle vuosittain aina seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. Vedenlaadusta tarkkaillaan seuraavia laatuparametreja: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10). Vedenlaadun tarkkailu tulee suorittaa aina samaan aikaan vuodesta, kun ojassa tai altaassa on vettä. Mikäli alueelle syntyy lammikko, joka vedet ohjautuvat laskeutusaltaan kautta, ei laskeutusaltaan vedenlaatua tarvitse tarkkailla lammikon vedenlaadun tarkkailun lisäksi.

28. Mikäli toiminnan aikana on aihetta epäillä maanoton vaikuttavan lähikiinteistöjen kaivojen vedenlaatuun, tulee toiminnanharjoittajan aloittaa säännöllinen vedenlaadun seuranta ko kaivoista. Vedenlaadusta tarkkaillaan seuraavia laatuparametreja: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10). Tarkkailutulokset on ilmoitettava lupaviranomaiselle vuosittain aina seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä.

29. Luvan saajan tulee osallistua alueella mahdollisesti myöhemmin järjestettävään pohjaveden laadun seurantaan yhdessä mahdollisten muiden alueen toimijoiden kanssa.

30. Luvan saajan on pidettävä käyttöpäiväkirjaa, johon kirjataan:

- Murskauslaitoksen toimintapäivät ja kokonaiskäyttötunnit
- Tiedot tuotteiden määristä
- Käytettyjen polttoaineiden sekä pääraaka-aineiden määrät
- Toimenpiteet melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi
- Jätteiden määrä, varastointitapa ja toimituspaikat
- Vastaanotetun puhtaan maa-aineksen määrät
- Tiedot mahdollisista häiriötilanteista ja niiden aikana syntyneistä päästöistä

31. Kirjanpito on oltava valvontaviranomaisen saatavilla tarkastuksella. Raportti edellisen vuoden toiminnasta, josta näkyvät em. asiat, on toimitettava ympäristölautakunnalle vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Kirjanpitotiedot tulee säilyttää ainakin kolmen vuoden ajan.

32. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainemäärät ja laatu lupaviranomaiselle Notto-tietokantaan.

33. Toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli maa-ainesten ottotoiminnan yhteydessä ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-ainesten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti, luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava asiasta valvovalle viranomaiselle. Tätä lupaa ei voida siirtää kolmannelle osapuolelle ilman lupaviranomaisen hyväksyntää.

34. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueilta, joilta aineksia ei enää oteta. Murskeiden varastokasat on sijoitettava alueelle siten, että ne eivät estä alueen jälkihoitoa.

35. Oton jälkeen alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava alueelle siten, että ne eivät estä alueen jälkihoitoa.

36. Mikäli alueen otto saadaan loppuun tällä lupakaudella, tulee valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi esittää yksityiskohtainen alueen maisemointisuunnitelma 31.6.2032 mennessä. Siinä tulee esittää ainakin alueella käytettävien maa-ainesten laatu ja määrä sekä metsittämissuunnitelma.

37. Alueen jälkihoitotyöt tulee suorittaa sitä mukaa kun ottamistoiminta edistyy. Rintaukset tulee muotoilla suunnitelmassa esitetyn mukaisesti. Tiivistyneet alueet (esim. teiden ja varastokasojen pohjat) on möyhennettävä ja pehmennettävä, jotta kasvillisuus pääsee juurtumaan alueelle. Tarvittaessa alueelle on tuotava muualta humusmaata. Kasvillisuus tulee palauttaa alueelle siementämällä ja istuttamalla.

38. Ottoalueen maisemointi on tehtävä kokonaisuudessaan ennen lupa-ajan loppumista. Maisemointityön loppumisesta on ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle lopputarkastuksen pitämiseksi.

Muilta osin noudatetaan hakijan esittämää suunnitelmaa.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Lupamääräykset 1–5 ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi. Alkutarkastus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että luvan määräykset ovat selvillä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan jatkamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksen tarkoituksena on varmistaa, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi se helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa. Jyrkät ottorintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi. (MAL 11 §, MAA 2 §)

Lupamääräys 6 on annettu, koska alue on erityisen rauhallista ja hiljaista normaalitilanteessa. Toiminta-ajat on hyväksytty valtioneuvoston asetuksen

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)

Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023

Dnro 255/11.01.01/2020

800/2010 8 §:n mukaisesti. (YSL 17, 52 §, NaapL 17 §, Vna 800/2010 8 §, MAL 11 §)

Lupamääräys 7 on annettu, koska ilmoittaminen viranomaisille on tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi. Viranomaisella on näin mahdollisuus tarkastaa toimintajärjestelyt ennen aloittamista sekä toimintajakson jälkeen. (YSL 6-7, 16—17, 52, 66, 133 ja 134 §, VNA 800/2010 12 §)

Lupamääräykset 8-10 on annettu naapurustolle aiheutuvan kohtuuttoman haitan välttämiseksi. Määräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa lähimissä häiriintyvissä. Melutasorajat perustuvat asetukseen 800/2010, jossa melutason ohjearvot on säädetty raja-arvoiksi. (YSL 6-7, 8, 49, 52 ja 62 §, VNp 993/1992, VNA 800/2010 7 ja 13 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

Lupamääräykset 11-12 on annettu, koska pölyntorjunnassa on noudatettava, mitä kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (VNA 800/2010) säädetään. Määräyksillä varmistetaan, että toiminnan aiheuttamasta pölystä ei aiheudu terveyshaittaa tai kohtuutonta viihtyvyyshaittaa lähimmillä häiriintyvillä kohteilla. Toiminnanharjoittaja voidaan tarvittaessa velvoittaa myöhemmin mittaamaan pölypitoisuutta. Tarvittaessa pölyäviä kohteita täytyy kastella puhtaalla vedellä, pohjavesialueen läheisyydestä johtuen. (YSL 8, 17, 49, 52 ja 62 §, NaapL 18 §, VNA 800/2010 4, 5 ja 13 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

Lupamääräykseen 13 liittyy, että ympäristöluvassa ei voida valvoa yksityistielain mukaisuutta, tai määrätä tienhoidollisia toimenpiteitä. (Yksitystielaki 2§)

Lupamääräyksellä 14 varmistetaan, että alueelle ei ensisijaisesti pyritä luomaan hulevesilammikkoa. (YSL 52§)

Lupamääräyksen 15 avulla varmistetaan, että alueelle sijoitettava maa-aines on puhdasta ja soveltuu käytettäväksi alueen maisemointiin. Maa-aineskohteesta ei saa muodostua maankaatopaikkaa. (YSL 52§)

Lupamääräykset 16-18 ovat tarpeen maaperän sekä pohja- ja pintaveden pilaantumisen estämiseksi. Koneiden ja ajoneuvojen huoltojen yhteydessä, polttonesteitä varastoitaessa, polttoainesäiliöitä täytettäessä tai ajoneuvoja ja työkoneita tankatessa maahan voi päästä valumaan aineita, jotka pilaavat maaperää ja aiheuttavat pohjaveden pilaamisvaaran. Myös voiteluaineita ja muita kemikaaleja voi päästä maaperään ja pohjaveteen, jos niitä ei varastoida tiivispohjaisessa varastossa. (YSL 7, 8, 16, 17, 19 ja 52 §, VNA 800/2010 9, 10 §)

Lupamääräyksillä 19-22 vähennetään pohjaveden ja maaperän pilaantumisriskiä sekä ehkäistään roskaantumista. Toiminnassa muodostuvat jätteet tulee toimittaa jätelain mukaisesti asianmukaisiin käsittelypaikkoihin. (YSL 7, 8, 16, 17, 52, 58 ja 66 §, JL 8, 12-13, 15-17, 72-73, 118-121 §, Jäteasetus (VNA 179/2012) 7-9, 11, 17, 20 §, VNA 800/2010 11 §, MaL 11 §, MaA 2 §)

Lupamääräys 23 on tarpeen kaivannaisjätteen käsittelemiseksi asianmukaisesti kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. (YSL 114 §, MaL 5 a §)

Lupamääräyksillä 24-31 ehkäistään haitallisia ympäristövaikutuksia. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista ja sen mukaan käytettävä parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Vedenlaadun tarkkailu on määrätty, jotta saadaan tietoa alueen hulevesistä. Vaikka alue ei ole luokitellulla pohjavesialueella, on lähikiinteistöjen vedenotto pohjavedestä riippuvaista. Myös työntekijöiden on tärkeää osata huomioida pohjavesialueen muodostama riski toiminnassaan. Kirjanpito- ja raportointimääräykset ovat tarpeen valvontaa varten. (YSL 6-8, 14, 15,16, 17, 52, 53, 62, 66, 133 ja 134 §, VNA 800/2010 12 §, MaL 11§, MaA 2 §, JäteL 12, 118-119 §, JäteA 20 §)

Lupamääräys 32 on annettu, koska luvan haltijan on maa-ainelain mukaan ilmoitettava lupaviranomaiselle edellisenä vuonna otettujen maa-ainesten määrä ja laatu. (MaL 11, 23 §, MaA 9 §)

Lupamääräykset 33—38 on annettu tiedonkulun varmistamiseksi sekä alueen valvonnan mahdollistamiseksi. Määräykset on annettu myös alueen asianmukaista maisemointia varten. Alueen siistimisellä ehkäistään roskaantumista. (YSL 52, 94 ja 170 §, JäteL 72 §, MaL 10 - 115, 13 - 14 §, MaA 7-8 §)

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisesti 10 vuoden määräajaksi. Lupa on voimassa 30.6.2033 saakka.

Perustelut: Maa-ainelupa ja ympäristölupa on molemmat haettu 10 vuodeksi. MAL 4a §:n ja YSL 47a §:n mukaisesti samaa hanketta koskevat maa-aines- ja ympäristölupa on käsiteltävä yhdessä ja päätettävä samalla päätöksellä. MAL 4a §:n ja YSL 47a §:n mukaisen luvan voimassaoloon sovelletaan MAL 10 §:n mukaista voimassaoloa.

Maa-ainelain 10 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle.

VASTAUS YKSILÖITYIHIN VAATIMUKSIIN JA LAUSUNTOIHIN

Lausunnossa esitetyt asiat on otettu huomioon lupamääräyksissä ja niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

PÄÄTÖKSEN NOUDATTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lupaviranomainen määrää, että toimintaa ei voida aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Toiminta voidaan aloittaa vasta päätöksen saatua lainvoiman.

Perustelu: Lupaviranomainen katsoo, että toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta ei ole maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan mahdollista. Kyseessä on vain koeottokäytössä aiemmin ollut maa-ainesalue, ja maa-ainesten oton aloittaminen muutoksenhausta huolimatta vaikuttaa peruuttamattomalla tavalla maisemaan.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 §:ssä säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisesta ei saa aiheutua 1) kauniin maiseman kuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Maa-ainesluvan myöntämisen perustelut

Maa-ainesten ottamiseen Kallisenmäen maa-ainesalueelle on esitetty asianmukainen ottamissuunnitelma, jossa on tarvittavassa laajuudessa esitetty alueella vallitsevat luonnonolosuhteet, otettavan kiviaineksen määrä ja laatu sekä ottamistoiminnan vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin. Alueella on jo ennestään ollut maa-ainestenottoa.

Ottamistoiminta Kallisenmäen maa-ainesalueella ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksissä vaadittuja suojaustoimia ei toiminta aiheuta vaaraa pohjavedelle, asutukselle tai ympäristölle.

Alueella ei ole asemakaavaa tai osayleiskaavaa, eikä merkintää maakuntakaavassa. Ottoalueella ei ole tiedossa uhanalaisia eläin- tai kasvilajeja tai erityisiä luonnonarvoja. Suunnittelussa laajuudessa ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää vähäiseksi, kun ottaminen toteutetaan ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti.

Kallisenmäen ottoalue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Alue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat lähimmillään noin 600 metrin päässä ottamisalueesta (metsästysmaja) sekä noin 970 metrin päässä ottamisalueesta (asutettu kiinteistö).

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-aineslain 6 §:ssä säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa. Lupa voidaan näin ollen myöntää.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perustelut

Ympäristöluvan myöntämisen edellytykset

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa myönnetään, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, 3) ympäristönsuojelulain 16 - 18 §:ssä kiellettyä seurausta (maaperän ja pohjaveden pilaamiskielto) 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään. Ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja, että pilaantumista voidaan ehkäistä.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan muun muassa kiinteistöä tai rakennusta ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, kuten esimerkiksi pölystä, hajusta tai melusta. Saman lainkohdan toisen momentin mukaan on

rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen ajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta, päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan.

Ympäristöluvan myöntämisen perustelut

Lapinlahden ympäristölautakunta voi myöntää ympäristöluvan, koska hakemuksen mukainen kalliokiven otto- ja murskaustoiminta voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimusten mukaisesti, kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä.

Alueen kaavoitus ei aseta estettä luvan myöntämiselle. Ottoalueella ei ole rakennus- tai kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita tai luonnonsuojelualueita tai muitakaan arvokkaita alueita. Ottoalueen ympäristössä maa- ja metsätalousvaltaista aluetta sekä asuttuja kiinteistöjä noin 970 m päässä.

Toiminta Kallisenmäen kiinteistön alueella ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Hakemuksessa ja lupamääräyksissä esitettyjä pohja- ja pintaveden pilaantumisen estämiseksi tehtävien toimien mukaisesti toimittaessa, ei toiminnasta aiheudu ympäristönsuojelulain 17 §:ssä kiellettyä seurausta.

Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat noin 970 metrin etäisyydellä ottoalueen eteläpuolella sijaitseva asutettu asunto Ns. muraus-asetuksen vähimmäisetäisyysvaatimus (300 m) täyttyä ja murskaustoiminnan sijoittuminen alueelle on mahdollista.

Lupamääräyksissä on kiinnitetty erityisesti huomiota toiminnasta lähialueelle aiheutuvien kohtuuttomien melu-, pöly-, ja värinähaittojen sekä pinta- ja pohjaveden sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseen. Meluhaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräys enimmäismelutasosta. Toiminnan melutasoja on arvioitu meluselvityksen avulla. Pöly- ja hiukkashaittojen ehkäisemiseksi on annettu määräys ilmanlaadusta sekä pölyntorjuntatoimista ja tarvittaessa hiukkasmittauksista. Huleveden laatua on määrätty

tarkkailtavaksi ojasta, lammikosta tai laskeutusaltaasta. Luvassa on lisäksi määrätty, että toiminnanharjoittajan tulee osallistua alueella mahdollisesti myöhemmin järjestettävään pohjaveden laadun yhteistarkkaillun. Alueet, joilla käsitellään tai varastoidaan maaperän pilaantumista aiheuttavia aineita, on määrätty suojattavaksi tiiviillä rakenteilla.

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski. Toimittaessa hakemuksessa esitetyn ja tämän luvan määräysten mukaisesti toiminnan voidaan katsoa olevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaista toiminnan sijaintipaikan olosuhteissa annettujen lupamääräysten mukaan toimintaa tai siihen liittyviä suojaustoimenpiteitä on myös mahdollista tarkistaa tai muuttaa, jos esim. mittaustulosten perusteella havaitaan siihen tarvetta.

Kun otetaan huomioon toiminnasta aiheutuvien päästöjen ehkäiseminen ja rajoittaminen, toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, erityisten luonnonolosuhteiden vaarantumista, yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista ympäristössä tai kohtuutonta rasitusta naapurituloilla. Edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa.

Toiminta-alue sijoittuu Vuoksen vesistöalueen valuma-alueille. Päätöksen mukainen toiminta annetut lupamääräykset huomioiden ei ennalta arvioiden vaarana Vuoksen vesienhoitoaluetta koskevan vesienhoitosuunnitelman pinta- ja pohjavesiä koskevia tavoitteita (Laki vesienhoidon järjestämisestä 1299/2004).

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta noudatettava. (YSL 70 §)

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014)
Maa-aineslaki (555/1981)
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)
Jätelaki (646/2011)
Jäteasetus (VNA 179/2012)
Laki eräistä naapurussuhteista (NaapL 26/1920)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)
Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023
Dnro 255/11.01.01/2020

Valtionneuvoston asetus jätteistä (179/2012)
Yksityistielaki (560/2018)

Ratkaisu on tehty vireille tuloajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

MAKSUT

Tarkastusmaksu

Maa-ainesten ottosuunnitelman tarkastamisesta sekä murskauksen ympäristöluvan käsittelystä peritään 5 550 €:n maksu.

Perustelut: Hakemus on tullut vireille 28.4.2021. Luvan saajalta peritään Lapinlahden ympäristölautakunnan maa-ainesvalvontataksan (10.12.2020 § 63) mukaisesti ottamissuunnitelman tarkastusmaksu 300 € + 0,009 €/hakemuksen mukainen otettava maa-ainesmäärä m³ ja murskauksen ja louhinnan ympäristölupahakemuksen käsittelystä 1925 €.

$(300 \text{ €} + (0,009 \text{ €/m}^3 \times 300\,000 \text{ m}^3) + 1925 \text{ €} + (25 \text{ €} \times 25 = 5\,550 \text{ €})$

Kuulutuskustannukset peritään lehtikuulutuksen osalta todellisten kulujen perusteella ja lisäksi 25 € jokaista kuultua naapuria kohden.

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta peritään vuosittain voimassa olevan maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Vuotuisen ottomäärään perustuvassa valvontamaksussa vuotuisena ottomääränä käytetään 30 000 m³-k.

VAKUUDET

Hakijan tulee toimittaa Maa-aineslain 12 §:n mukainen 48 500 € suuruinen hyväksyttävä vakuus lupamääräysten noudattamiseksi Lapinlahden ympäristölautakunnalle. Vakuuden on oltava voimassa 12 kk luvan päättymisen jälkeen, eli 30.6.2034 saakka.

Vakuudeksi hyväksytään vakavaraisen kotimaisen rahoituslaitoksen pankkitakaus, takaussitoumus tai talletustodistus. Talletustodistus hyväksytään, mikäli siitä annetaan samanaikaisesti tilinomistajan allekirjoittama panttaussitoumus ja rahoituslaitoksen allekirjoittama kuittaamattomuustodistus.

Vakuus on toimitettava ympäristölautakunnalle ennen ottotoiminnan aloittamista. Vakuuden arvoa voidaan tarkistaa kolmen vuoden välein niin, että se vastaa hintatason muutoksia.

Vakuuden määrä perustuu Lapinlahden ympäristölautakunnan 10.12.2020 § 63 taksaan. Laskuperuste on ottoalueen pinta-ala (6,1 ha x 5 500 €/ha) ja kokonaisottomäärä $(300\,000 \text{ k-m}^3 \times 0,05 \text{ €/k-m}^3) = 33\,500 \text{ €} + 15\,000 \text{ €} = 48\,500 \text{ €}$.

PÄÄTÖKSEN ANTOPÄIVÄ

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Julkipanopäivä on 5.10.2023

Päätöksen antopäivä on 5.10.2023

Päätöksen tiedoksisäännin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta eli 12.10.2023

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Loimaan Kivi Oy

Kopio päätöksestä

Lapinlahden kunnanhallitus (sähköpostilla)

Pohjois-Savon ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat vastuualue
(sähköpostilla)

Lapinlahden terveydensuojeluviranomainen/Siilinjärven
ympäristöterveyslautakunta (sähköpostilla)

Tieto päätöksestä

Ne, joille on annettu tieto lupahakemuksen vireilläolosta.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdessä

Ympäristölautakunta tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen kunnan verkkosivuilla: www.lapinlahti.fi.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä päivää (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisäännistä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 13.11.2023. Valitusosoitus on liitteenä.

LAPINLAHDEN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Nita Tuomi, ympäristöasiantuntija

VALITUSOSOITUS

VALITUSOIKEUS

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusoikeus on (YSL (527/2014) 191§):

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella;
- 6) saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttalaisten elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Valtion valvontaviranomaisella ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus valittaa yleisen ympäristönsuojeluedun valvomiseksi tai muusta perustellusta syystä sellaisesta päätöksestä, jolla Vaasan hallinto-oikeus on muuttanut sen tekemää päätöstä tai kumonnut päätöksen.

VALITUSVIRANOMAINEN

Vaasan hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, Vaasa
Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin: 029 56 42780 (kirjaamo)
Fax: 029 56 42760
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

VALITUSAIKA

30 päivää. Valitus aika luetaan päätöksen antopäivästä tätä päivää lukuun ottamatta.

VALITUSKIRJA

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa on ilmoitettava
-päätös, johon haetaan muutosta;
-miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen

vaaditaan tehtäväksi;
-vaatimusten perustelut;
-mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan
-valittajan nimi ja yhteystiedot
-postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
-Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot

Valitukseen on liitettävä:

-valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
-selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
-asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjassa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjassa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, tai edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava.

VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 270 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei

LAPINLAHDEN KUNTA
Ympäristölautakunta
ASEMATIE 4
73100 LAPINLAHTI

YHTEISLUPAPÄÄTÖS

Kokouspäivämäärä 4.10.2023 (§ 44)

Päätös annettu julkipanon jälkeen 5.10.2023

Dnro 255/11.01.01/2020

myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään, mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

